



ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА – МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СОЦИОЛОГИЈЕ

Ниш, јул 2026.

САДРЖАЈ

I ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА.....	3
Стандард 4: Квалитет студијског програма.....	3
Стандард 5: Квалитет наставног процеса	15
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника	22
Стандард 8: Квалитет студената	30
Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.....	36
Стандард 10: Квалитет управљања Депарتمانом за социологију (МАС) и квалитет ненаставне подршке	41
Стандард 11: Квалитет простора и опреме	48
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета ..	52
Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета ...	59
II ТАБЕЛЕ И ПРИЛОЗИ	66
1. Списак табела и прилога уз Извештај о самовредновању.....	66

I ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

а) Опис

Наставници и сарадници Департмана за социологију који реализује Студијски програм мастер студија социологије посвећени су развоју, праћењу остварених резултата и осавремењивању студијског програма у циљу одржавања квалитета образовног процеса и усклађености исхода образовања са потребама тржишта рада и развојем социологије као науке и професије.

Универзитет у Нишу и Филозофски факултет имају јасно дефинисане процедуре које омогућавају обезбеђивање и праћење квалитета студијског програма. Одобравање студијског програма на Факултету и Универзитету одвија се кроз четири етапе. Наставници и сарадници Департмана за социологију припремају предлог студијског програма који усваја Веће департмана. Наставно-научно веће Факултета разматра предлог студијског програма, утврђује коначни предлог програма, одобрава га и прослеђује надлежним телима Универзитета. Предлог програма разматра затим Научно-стручно веће за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу и своје мишљење упућује Сенату универзитета. Коначну одлуку о усвајању студијског програма, евентуалним изменама и допунама доноси Сенат Универзитета у Нишу. Иста процедура се спроводи и приликом допуна или измена већ акредитованих студијских програма. Циљ измена и допуна јесте: осавремењивање садржаја програма на основу најновијих научних достигнућа и методичких принципа, увођење нових изборних предмета којима се побољшава квалитет студија, промена распореда предмета по семестрима у циљу оптималног оптерећења студената, промене спецификације предмета. Студијски програм је флексибилан и отворен за иновативне приступе, а развој програма одвија се у складу са законском регулативом, актима Универзитета у Нишу и Филозофског факултета и кроз сарадњу наставника, сарадника, студената и руководства Факултета.

Мастер академске студије социологије почеле су на Филозофском факултету у Нишу акредитацијом студијског програма 2008. године. Садашњи програм акредитован је 2021. године (уверење Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању број [612-00-00134/9/2021-03](#) од 2. 11. 2021. године). Образовно научно поље је Друштвено-хуманистичке науке, а научна област Социолошке науке. Студијски програм мастер студија социологије акредитован је за упис 25 студената сваке године, а свршени студенти стичу звање мастер социолог. Студије трају два

семестра, односно једну школску годину, а бодовна вредност студија јесте 60 ЕСПБ бодова.

Остваривању квалитета студијског програма доприноси примена препорука екстерних експерата као и Комисије за унапређење квалитета Филозофског факултета која делује унутар истоименог Центра. На нивоу Факултета спроводи се евалуација наставе на свим студијским програмима два пута у току школске године и самоевалуација установе и свих студијских програма сваке треће године.

На основу остварених резултата наставници и сарадници Департмана за социологију су приликом сваке акредитације значајно мењали студијски програм у циљу побољшања квалитета садржаја и наставног процеса и повећања запошљивости свршених студената: промене су се односиле на смањење броја обавезних предмета, промене распореда предмета по семестрима и увођење нових изборних предмета у циљу стицање специфичних компетенција за обављање послова социолога у различитим областима друштва.

Циљеви програма Мастер академских студија социологије су овладавање продубљеним теоријским знањима, стицање знања и вештина потребних за истраживачки рад, овладавање методичким знањима и унапређење стручних и педагошких вештина кроз праксу којом се оспособљавају за обављање стручних послова социолога у различитим организацијама и институцијама.

Савладавањем студијског програма социологије студент стиче опште компетенције као и предметно-специфичне компетенције у зависности од професионалног профила који гради избором предмета. Опште способности које стичу студенти мастер студија социологије укључују:

- способност теоријског мишљења и исправног закључивања;
- овладавање методама и техникама истраживања друштвених феномена;
- способности анализе проблема, евалуације алтернативних решења и предвиђања последица предузетих мера;
- способност заснивања професионалних препорука на методолошки исправно прикупљеним и постојећим валидним секундарним подацима;
- способност јасне презентације идеја стручној и широј заједници (укључујући писање извештаја и препорука);
- способност тимског рада и координације тимског рада;
- способност да своју професионалну улогу обављају у оквирима етичких ограничења.

Предметно-специфичне компетенције на овом нивоу студија студенти стичу кроз обавезни методолошки предмет и више изборних предмета из посебних социолошких дисциплина:

- Темељно познавање и разумевање теоријских идеја и резултата емпиријских истраживања у појединим социолошких дисциплинама,
- теоријско-методолошка оспособљеност за препознавање друштвених проблема за које су мере јавних политика решење и услова под којима се ови проблеми појављују, односно смањују или ишчезавају;
- способност анализе мера јавних политика, укључујући избор мера којима се најбоље постиже друштвени циљ, процеса њихове формулације и имплементације, као и поступака евалуације;

- оспособљеност за аутономно развијање пројеката и учешће у тимовима за израду стратегија у образовању, социјалној политици и у области културног, медијског и урбано-руралног развоја, као и за управљање њиховом имплементацијом.
- оспособљеност за самостално извођење наставе;
- оспособљеност за координацију стручног тима у васпитно-образовним установама;
- способност препознавања културне и медијске конструкције стварности.

Стечене опште и професионалне способности би по окончању студија омогућиле компетентно обављање стручних послова, попут оних у државним органима, сфери привреде, институцијама социјалне заштите, културним институцијама, политичким институцијама, штампаним и електронским медијима, образовним институцијама, као и у установама где су неопходне истраживачке способности (попут агенција за истраживање јавног мњења, научних институција и сл).

Исходи образовања у оквиру Студијског програма мастер академских студија социологије произилазе из циљева образовања уопште и циљева студијског програма, а заснивају се на исходима учења, односно знањима, вештинама и ставовима као специфично мерљивим достигнућима. Исходи образовања у оквиру Студијског програма мастер академских студија социологије су:

- познавање најновијих теоријских и методолошких приступа у посебним социолошким дисциплинама;
- разумевање узрока, облика и последица друштвених неједнакости у друштву;
- разумевање феноменологије и динамике друштвених проблема;
- развијање аргументације која може бити у основи решења проблема или одговора на институционалне захтеве у области културе, медија, политике, економије, религије и друго.;
- релативно самостално решавање проблемске ситуације интеграцијом знања из различитих извора;
- самостално анализирање и промишљање друштвених норми и односа и разумевање механизма њихове промене;
- анализирање и евалуирање мера социјалне политике с обзиром на њихове циљеве, имплементацију и последице примене на поједине категорије становништва;
- формулисање препоруке у области социјалне политике, на основу секундарне анализе расположивих података и самостално прикупљених података;
- познавање и примена неколико дизајна у изради пројеката и стратешких докумената;
- осмишљавање различитих врста истраживачких нацрта и израда инструмената;
- прикупљање података коришћењем различитих инструмената и техника;
- израда базе података у оквиру неког од статистичких програма;
- самостално обављање сложенијих типова анализе података и презентовање резултата истраживања;
- скицирање, организовање и спровођење истраживање у области различитих социолошких дисциплина;
- дизајнирање и извођење часа и познавање правила оцењивања у средњој школи;
- извођење одређених видова наставе у високошколским установама под менторством професора;

- препознавање научних и етичких проблема у професионалном, научноистраживачком и академском раду и решавање у складу са стандардима професионалне етике.

Исходи учења у оквиру индивидуалних предмета усаглашени су са исходима учења у оквиру студијског програма. Исходи учења се базирају на дескрипторима квалификација за овај ниво високог образовања у научној области социологија, као и на одговарајућем европском нивоу квалификација.

Студијски програм мастер академских студија је целовит и свеобухватан, заснован на најновијим модалитетима и критеријумима високошколске организације и садржине студија социологије на напредном нивоу. Усаглашен је са другим програмима Филозофског факултета у Нишу, као и са студијским програмима мастер студија социологије на универзитетима из европског образовног простора. Да би се испунио општи услов о савремености и међународној усаглашености са савременим светским токовима, Студијски програм мастер академских студија социологије је, у великом проценту (минимум 70%), упоредив и усклађен формално и структурно са три целокупна програма акредитована у иностраним високошколским установама.

Усклађеност Мастер академских студија социологије са програмима акредитованим у иностраним високошколским установама

Усклађеност са високошколском установом	Web адреса
<i>Universiteit van Amsterdam – Graduate School of Social Sciences</i> Master – Sociology: Cultural Sociology	http://gsss.uva.nl/programmes/english-masters/content12/cultural-sociology.html
<i>Ghent University, Faculty of Political and Social Sciences</i> Master of Science in Sociology	https://studiegids.ugent.be/2020/EN/FACULTY/K/MABA/KMSOCY/KMSOCY.html
<i>Филозофски факултет Скопје</i> Студиска програма социологија втор циклус: Култура и религија	http://fzf.ukim.edu.mkстудиска-програма-пр-1-2-5-3-7-2-2-2-2-2-2-2/
<i>Katholieke Universiteit Leuven, Faculty of Social Sciences</i> Master of Sociology	https://soc.kuleuven.be/fsw/toekomstigestudenten/english/mos
<i>Tilburg University</i> Master Program in Sociology	https://www.tilburguniversity.edu/education/masters-programmes/sociology
<i>Erasmus University Rotterdam, Erasmus School of Social and Behavioural Sciences</i> Social Inequalities Master Program	https://www.eur.nl/en/essb/master/social-inequalities/study-programme
<i>Erasmus University Rotterdam, Erasmus School of Social and Behavioural Sciences</i> Engaging Public Issues Master Program	https://www.eur.nl/en/essb/master/engaging-public-issues/study-programme
<i>Erasmus University Rotterdam, Erasmus School of Social and Behavioural Sciences</i> Politics and Society Master Program	https://www.eur.nl/en/essb/master/politics-and-society

Структура и садржај Студијског програма мастер академских студија социологије у складу су са одговарајућим одредбама [Закона о високом образовању](#), [Статута Универзитета у Нишу](#) и [Статута Филозофског факултета у Нишу](#), као и са [Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма](#), [Правилник о мастер академским студијама Филозофског факултета Универзитета у Нишу](#) уређује услове и начин уписа, организацију и извођење студија, правила студирања, предиспитне и испитне обавезе, пријаву и одбрану завршног мастер рада и друга питања везана за наставу на мастер академским студијама Факултета. [Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту Филозофског факултета Универзитета у Нишу](#) детаљније регулише услове и начине полагања испита, информисање студената о предиспитним обавезама и начину полагања испита, организацију и поступак полагања испита, начин утврђивања оцено на испиту, заштиту права студената, као и друга питања од значаја за полагање испита и оцењивање на испиту. Поред тога, [Стратегија обезбеђења квалитета](#) предвиђа праћење усаглашености студијских програма са стандардима Националног савета, регионалним и европским програмима и савременим научним достигнућима у области студија, затим праћење усаглашености исхода образовања и учења са компетенцијама сходно [Закону о националном оквиру квалификација РС](#), као и радном оптерећењу студената.

Студијски програм мастер академских студија социологије испуњава све нужне стандарде који обезбеђују квалитет што се може видети на основу анализе структуре студијског програма, спецификације наставних предмета као и правила и процедура по којима се реализује настава. Студијски програм је утемељен на савременим достигнућима социологије као науке. Он има јасно дефинисану сврху у образовном систему која се односи на образовање студената за професију социолога (самосталан стручни и научно-истраживачки рад) пратећи савремене трендове на тржишту рада, а истовремено омогућава студентима стицање знања и вештина за наредни ниво школовања. Овако дефинисана сврха и улога студијског програма конципирана је с обзиром на комплексност социологије као теоријско-емпиријске и примењене дисциплине и усклађена са основним задацима и циљевима Филозофског факултета у Нишу.

Структуру студијског програма чине пет једносеместралних предмета (један обавезни и четири изборна), педагошка пракса, стручна пракса, студијски истраживачки рад у функцији израде мастер рада и израда и одбрана мастер рада. Заснован на продубљенијем сагледавању теоријских и методолошких знања, са бројним изборним предметима и праксом, програм омогућава студентима да у великој мери сами креирају свој социолошки образовни профил имајући у виду своју будућу професионалну каријеру.

Курикулум студијског програма подстиче студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и примену знања и вештина у обављању професионалне делатности. Образовањем мастер социолога омогућава се задовољавање потреба друштва за обављање висококвалификованих послова из

области социолошке експертизе: у државним органима, привредној сфери (државним и приватним компанијама), у институцијама за пружање социјалне заштите, културним институцијама, политичким партијама, штампаним и електронским медијима, средњим школама (као професори социологије и грађанског васпитања), агенцијама за испитивање јавног мњења, научним институцијама и др. Студијски програм мастер академских студија социологије конципиран је тако да обезбеђује, с једне стране, ефикасност и рационалност образовног процеса, а, са друге стране, даје широке могућности за запошљавање, даље школовање, лично и професионално развијање студената.

Студијски програм има наведену листу обавезних и изборних предмета (задовољен је услов да изборни предмети чине минимум 30% на мастер академским студијама) и списак изборних предмета из других студијских програма. Дефинисан је начин реализовања студија (предавања, вежбе и студијски истраживачки рад) и потребно време за извођење појединих облика студија. За сваки предмет и за завршни рад исказана је бодовна вредност у складу са ЕСПБ, као и остала питања која су важна за извођење студијског програма. Задовољен је услов заступљености различитих типова предмета: општеобразовни и теоријско-методолошки предмети око 30%, а научни и стручно-апликативни око 70%.

Спецификацијом сваког наставног предмета дефинисане су методе извођења наставе оријентисане ка учењу студената и систему оцењивања који је заснован на мерењу исхода учења. На тај начин се остварује усклађеност између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања. Садржај предмета, наставне методе и поступци провере знања утврђују се у односу на дефинисане исходе. Међузависност предмета одређује се предусловом, односно условљеношћу слушања и полагања појединих предмета.

Студијски програм Мастер академских студија социологије својом структуром, организацијом, садржајем предмета, методама наставе и начинима провере знања подстиче самостални рад студената и омогућава испољавање њихових интересовања за различите области социолошке науке и професије социолога. Пошто је програм акредитован за 25 студената, а изборност предмета је велика (студент бира четири од понуђених 25 предмета) постоје услови за рад у мањим групама чиме се омогућава наставнику да се упозна са интересовањима студената, да редовно прати напредовање студената и евентуалне проблеме са којима се суочавају у учењу што омогућава интерактивну наставу. Индивидуални и тимски рад студената испољава се кроз израду презентација, семинарских радова и истраживачких нацрта чиме се подстиче развој стваралачког и критичког мишљења, практична примена знања и вештина, развој вештина писаног и усменог изражавања, као и самосталност студената, развој комуникацијских вештина, способности тимског рада и слично. Програм садржи и обавезни студијски истраживачки рад који је, уз допунски меторски рад, прилагођен сваком студенту и захтева самостални истраживачки ангажман студента. Индивидуални консултативни рад код израде семинарских радова, припреме презентација, студијског истраживачког рада и израде мастер рада омогућава реализацију наставе усмерене ка студенту.

Табела мапирања предмета показује како су програмски исходи учења на Студијском

програму мастер академских студија социологије покривени у оквиру обавезних предмета који су дефинисани програмом.

Табела мапирања предмета

Ниво студија	
Мастер академске студије	СОЦИОЛОГИЈА
Исходи учења студијског програма	Обавезни предмети
○ познавање најновијих теоријских и методолошких приступа у посебним социолошким дисциплинама; ○ познавање и примена неколико дизајна у изради пројеката и стратешких докумената ○ осмишљавање различитих врсте истраживачких нацрта и израда инструмената; прикупљање података коришћењем различитих инструмената и техника; ○ израда базе података у оквиру неког од статистичких програма; ○ самостално обављање сложенијих типова анализе података и презентовање резултата истраживања; ○ скицирање, организовање и спровођење истраживање у области различитих социолошких дисциплина; ○ разумевање узрока, облика и последица друштвених неједнакости у друштву; ○ разумевање феноменологије и динамике друштвених проблема; ○ развијање аргументације која може бити у основи решења проблема или одговора на институционалне захтеве у области културе, медија, политике, економије, религије...; ○ релативно самостално решавање проблемске ситуације интеграцијом знања из различитих извора; ○ самостално анализирање и промишљање друштвених норми и односа, разумевање механизма њихове промене; ○ анализирање и евалуирање мера социјалне политике с обзиром на њихове циљеве, имплементацију и последице њихове примене на поједине категорије становништва; ○ формулисање препоруке у области социјалне политике, на основу секундарне анализе расположивих података и самостално прикупљених података; ○ дизајнирање и извођење часа и познавање правила оцењивања; ○ извођење одређених видова наставе у високошколским установама под менторством професора; ○ препознавање научних и етичких проблема у професионалном, научноистраживачком и академском раду и решавање у складу са стандардима професионалне етике.	
	Методологија социолошких истраживања
	Студијски истраживачки рад
	Мастер рад – израда и одбрана
	Педагошка пракса 1
	Педагошка пракса 2
	Стручна пракса

Циљеви и исходи учења на Студијском програму мастер академских студија социологије усклађени су са Националним оквиром квалификација.

Департман за социологију као реализатор Студијског програма мастер академских студија социологије за сваку годину израђује календар наставе, анализира и по потреби

модификује план наставе за сваки предмет. Распоред одржавања наставе и распоред испита доноси се на почетку школске године. Приликом израде плана ангажовања поштују се стандарди оптерећености наставника и сарадника. Континуирана информисаност и укљученост студената обезбеђује се доступношћу распореда предавања, годишњег распореда испита и силабуса свих предмета на интернет страници Факултета, а наставници на почетку семестра упознају студенте са садржајем предмета, литературом, начином реализације наставе, предиспитним обавезама и начином оцењивања и вредности бодова за сваку активност.

Силабусом сваког наставног предмета спецификоване су активности студената и број поена које носе. Укупан број поена на предмету резултат је континуиране транспарентне евалуације свих активности студената. Укупна оцена изражава у којој је мери студент савладао исходе учења својим радом и ангажовањем у току семестра и укључује поене које студент стиче за различите активности током наставе (дискусије, дебате), извршавањем других предиспитних обавеза (семинарски радови, колоквијуми, истраживачки пројекти) и полагањем испита. Програми различитих предмета предвиђају различите начине полагања испита (писмени, усмени, практични или њихова комбинација).

За сваки предмет утврђен је, према јединственој методологији, број ЕСПБ бодова. Радно оптерећење студената изражено је бројем сати потребних за савладавање програма (који се рачунају по формули 1 ЕСПБ = 25–30 сати рада) и бројем страница обавезне литературе (обим литературе одређен је у складу са европским стандардом према коме један сат рада не сме да пређе више од 6 страница текста). На пример, за предмет који има вредност 6 ЕСПБ бодова, подразумева се оптерећење студента од 150 до 180 сати рада. То време укључује активности којима наставници директно руководе, самостални рад, припрему за проверу знања и саму проверу знања и друге активности. Уколико то желимо да покажемо на конкретном примеру, можемо да прикажемо расподелу рада студента из предмета Социологија потрошње и маркетинг: 30 часова предавања и 30 часова вежби = 60 сати рада; 307 страна уџбеничког текста = 52 сата рада; 15 сати за припрему презентације; 15 сати за припрему за учешће у дискусијама на часу (анализа примера добре маркетиншке праксе); 25 сати припреме за проверу знања. Укупно оптерећење студента за предмет Социологија савременог српског друштва јесте 167 сати рада што одговара вредности 6 ЕСПБ.

У циљу усклађивања радног оптерећења студената уведена је пракса да наставници приликом израде спецификације наставног предмета где год је могуће јасно назначе странице из литературе које су обухваћене испитном материјом.

Студијским програмом предвиђени су различити облици праксе. Педагошка пракса је заступљена у првом и другом семестру (по 3 ЕСПБ) и обавља се у васпитно-образовним установама: изводи се прво, кроз упознавање са радом педагошке службе школе и друго, реализовањем најмање пет часова социологије и учешћем у рефлексивним опсервацијама и анализи 10 часова социологије. Поред тога, методичку праксу студенти остварују и у оквиру предмета [Методика наставе друштвено-хуманистичких предмета](#). Стручна пракса (3 ЕСПБ) обавља се у организацијама и установама у којима се запошљавају социолози изван просвете (локална самоуправа и државна управа, предузеће, установа социјалне заштите, установа културе, синдикат,

невладина организација и др.). Она омогућава способљавање студената за обављање стручних послова социолога, стицање практичног искуства, идентификовање потенцијалних праваца развоја каријере и припрему за излазак на тржиште рада.

Наставници и студенти су упознати са захтевима које треба да задовољи мастер рад. Захтеви које треба да испуни завршни рад, услови и процедуре неопходни за завршетак студија, јасно су утврђени и доступни јавности (укључујући и електронску форму) и усклађени су са циљевима, садржајем и обимом студијског програма, што је ближе одређено [Статутом Факултета](#) и [Правилником о мастер академским студијама](#). Спецификацијом завршног рада дефинисани су циљеви, очекивани исходи, формални захтеви, методологија израде рада, структура рада и начин оцењивања.

Квантитативни индикатори квалитета студијских програма одређују се и на бази података из службене евиденције: подаци о укупном броју уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године, број и проценат дипломираних студената у односу на број уписаних у претходне 3 школске године унутар акредитованог студијског програма, те просечно трајање студија у претходне три школске године ([Табела 4.1](#); [Табела 4.2](#); [Табела 4.3](#)).

Анкете спроведене међу дипломираним студентима и послодавцима пружиле су квантитативне и квалитативне податке о квалитету Студијског програма и његовој усклађености са потребама тржишта рада ([Прилог 4.1.](#), [Прилог 4.2](#)). Високо су вредновани стицање широког образовања, развој критичког мишљења и преносивих вештина, а највеће слабости су препознате у недовољној практичној припремљености за рад у струци – недостатак праксе током студија, недовољно усвојених практичних знања и вештина и способности примене знања у конкретним ситуацијама. Стручна пракса изван просветних установа није постојала у ранијим студијским програмима мастер студија социологије, али је, као што је већ наведено, заступљена у овом студијском програму који је предмет самоевалуације. На тај начин је, уз друге активности које спроводи Департман за социологију, ублажен проблем недовољне припремљености студената за примену знања на радном месту.

У циљу унапређивања студијског програма и повећања запошљивости мастер социолога, Департман за социологију реализује интерне пројекте који су усмерени на професионализацију социологије, анализу потреба за социолошком експертизом, истраживање компетенција које послодавци очекују од свршених студената и слично. Поред тога, чланови Департмана за социологију учествују у раду професионалних удружења социолога и њиховим телима која се баве образовањем социолога и промоцијом и заштитом професије социолога. У циљу што бољег сагледавања положаја социолога на тржишту рада, остварују се контакти са свршеним студентима чиме се стиче увид у њихов професионални развој и разноврсност потенцијалних радних места социолога. Увид у динамику тржишта рада и промене у потражњи за социолошком експертизом важан је за мотивисање студената основних студија да након дипломирања наставе школовање на мастер академским студијама. У том циљу на интернет страници Филозофског факултета у Нишу објављују се професионална искуства свршених студената која су у функцији промоције студија социологије, али и одржавања контаката са свршеним студентима и стицање увида у њихову професионалну делатност (која знања и вештине стечене током студија примењују,

која им знања и вештине недостају, са којим проблемима се суочавају у својој професионалној активности).

б) SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
• Усаглашеност циљева и садржаја студијског програма и исхода учења +++ • Циљеви студијског програма усклађени су са циљевима учења +++ • Рад се одвија у малим групама и индивидуално и настава је усмерена ка студенту +++ • Методе наставе усмерене су на развој критичког мишљења, креативности и самосталности +++ • ЕСПБ оптерећење усаглашено је са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења +++ • Радно оптерећење студената не прелази максимални оквир +++ • Континуирано вредновање предиспитних обавеза пружа наставнику објективнију слику о усвајању исхода учења +++ • Међусобна усаглашеност исхода учења и компетенција свршених студената на бази дескриптора квалификација +++ • Систем оцењивања заснован је на мерењу исхода +++ • Висока способност функционалне интеграције знања и вештина +++ • Континуирано осавремењивање студијских програма +++ • Велика понуда изборних предмета омогућавају професионално профилисање у складу са интересовањима студената +++ • Развијени су поступци за праћење квалитета студијског програма ++ • Потпуна доступност информација о завршном раду (и у електронској форми) +++ • Сва усвојена документа о студијском програму присутна су на званичној интернет страници факултета +++ • Развијени су начини на који се одржава контакт са бившим студентима + • Користе се различити начини за прибављање информација о компетенцијама које	• Студенти недовољно развијају практичне компетенције +++ • Недовољна мотивисаност свршених студената основних студија да уписују мастер студије ++ • Недовољно развијен систем добављања информација од послодаваца о компетенцијама свршених студената ++ • Недовољно развијена повезаност са дипломираним студентима ++ • Студије социологије ретко уписују кандидати из централних делова Србије+++ • Мало учешће студената у програмима мобилности ++ • Мало страних студената на студијама социологије на Филозофском факултету ++

послодавци очекују од социолога +	
Могућности	Опасности
• Континуирано увођење нових садржаја у наставни програм у складу са друштвеним променама и развојем социологије у свету +++ • Повећање заступљености примењене социологије у програму ++ • Подстицање студената за учешће у различитим ваннаставним активностима (студентским конференцијама, трибинама, летњим школама) ++ • Израда плана мера које би допринеле дужини студирања у предвиђеним оквирима ++ • Узимање у обзир промена на тржишту рада приликом будућих промена студијских програма ++ • Осавремењивање програма у правцу јачања практичних компетенција прилагођених потребама струке ++ • Интензивирање сарадње са професионалним удружењима социолога и другим одељењима за социологију у Србији и иностранству++ • Праћење професионалне каријере свршених студената +++ • Јачање континуиране сарадње са свршеним студентима +++ • Повезивање активности студената са потребама локалне заједнице ++ • Популаризација социологије као науке и као професије +++ • Подстицање студената за учешће у програмима мобилности ++	• Недовољна мотивисаност студената да искажу своја мишљења о квалитету студијских програма ++ • Тешкоће у прикупљању података о ставовима послодаваца о компетенцијама свршених студената +++ • Додатно оптерећење наставног особља административним пословима + • Додатна оптерећења стручних служби административним пословима ++ • Студенти се често приликом избора студија опредељују на основу своје финансијске ситуације, а не на основу квалитета студијског програма ++ • Студенти нису мотивисани за мастер студије јер не виде како им то повећава шансе за запослење • Незаинтересованост студената за мобилност ++ • Недовољна логистичка и финансијска подршка програмима мобилности студената +

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

На темељу анализе Студијског програма мастер академских студија социологије на Филозофском факултету у Нишу, урађене према [Правилнику о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма](#), може се констатовати да Студијски програм испуњава стандард 4.

За побољшање квалитета Студијског програма мастер академских студија социологије постоје кадровске, техничке, организационе и друге могућности. У наредном периоду, активности би могле да се усмере на:

- даље континуирано осавремењивање садржаја студијског програма;
- праћење и анализа квалитета студијског програма и наставе у циљу њиховог побољшавања;

- повећање заступљености примењене социологије у оквиру наставе појединачних предмета;
- увођење курсева из примењене социологије за области за које постоји потражња на тржишту рада;
- ширење круга организација у којима студенти обављају стручну праксу и осмишљавање активности (на факултету и у локалној заједници) којима би студенти усавршавали вештине и стицали практично искуство;
- организовање различитих активности у циљу мотивисања студената основних студија да након дипломирања уписују мастер студије;
- јачање сарадње са свршеним студентима и праћење њиховог професионалног развоја.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

а) Опис

Наставни процес на Студијском програму мастер академских студија социологије у потпуности је усклађен са стратешким документима Универзитета у Нишу и Филозофског факултета у домену квалитета ([Стратегија обезбеђења квалитета Универзитета у Нишу, 2007](#); [Стратегија обезбеђења квалитета, 2020](#)), са нормативима Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у образовању и Факултета ([Правилник о мастер академским студијама, 2023](#)), као и вишегодишњим добрим академским праксама усмереним на унапређење и контролу квалитета наставе на Филозофском факултету у Нишу и другим референтним институцијама високог образовања.

Настава на програму мастер академских студија социологије одвија се према акредитованом студијском програму из 2021. године који је ревидиран у односу на претходни са четири модула. Наиме, студенти поред обавезног предмета Методологија социолошких истраживања имају прилике да кроз четири изборна предмета индивидуализују стечене компетенције тако што ће усавршавати своја знања претежно у области педагошких и методичких предмета или ће ставити акценат на продубљивању знања из појединих социолошких дисциплина и истраживачких области типичних за социолошку експертизу. Теме заступљене у одговарајућим предметима представљају надоградњу сазнања стеченог на основним студијама и подразумевају да студенти стекну исцрпнија професионална знања.

Студенти имају јасну информацију о распореду наставе по семестрима. Настава у свим облицима (предавања, вежбе, консултативна настава, стручна пракса), у оквиру студијског програма организована је у складу са планом и распоредом наставе који су усклађени са потребама и могућностима студената и објављени пре почетка сваког семестра ([Прилог 5.2.](#)). На седницама Већа департмана, пре почетка сваког семестра проверава се покривеност наставе и утврђује коначни план извођења наставе и распоређивање наставника и сарадника на поједине предмете ([Прилог 5.2.2. План извођења наставе и распоређивања наставника и сарадника на студијским програмима свих нивоа студија Филозофског факултета Универзитета у Нишу у академској 2025/2026. у пролећном семестру](#)). При том, план реализације појединих часова у периоду када је највеће оптерећење студента у погледу предиспитних обавеза, подешава се према могућностима студената. На пример, термини часова предвиђени за предају, презентацију и/или дискусију окончане предиспитне обавезе прилагођавају се оптималним могућностима студената да ваљано и на време реализују активности кроз које се обавља провера стечених компетенција.

Пандемија ковида, када је настава на факултету извођена онлајн, оставила је у „наслеђе“ праксу употребе платформе виртуелних учионица на којима се постављају сви наставни материјали, као и друге текуће информације од значаја за редовно одржавање наставе. Ове платформе се користе и за додатну менторску подршку студентима за обављање предиспитних обавеза, припрему дискусије на часу и слично, као и додатне консултације у вези свих испитних и предиспитних обавеза или израде мастер рада.

Настава на програму Мастер академских студија социологије реализована је углавном сопственим кадровским капацитетима. У претходном периоду Депарман је изгубио два наставника, па је на изборним предметима дошло до промене. Два предмета нису понуђена, а један је поверен наставнику са другог депармана чије компетенције одговарају захтевима курса. Веће Депармана редовно прати реализацију плана наставе, а на редовним седницама Већа се решавају евентуални проблеми у реализацији наставе. Од термина претходне евалуације студијског програма нису уочена значајнија одступања од првобитног плана рада и распореда часова (са изузетком периода прекида наставе, због чега настава била реализована према плану надокнаде наставе).

Реализација Студијског програма мастер академских студија социологије подразумева употребу веома разноврсних наставних метода прилагођених типу и исходима предмета: класична предавања, дискусије прочитане литературе, индивидуалне и групне презентације, интерпретација графичких приказа, дебате, квантитативна и квалитативна анализа података, анализа јавних политика и релевантних закона, анализа случаја и сл. Настава је претежно интерактивна и усмерена на подстицање студената на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања. На пример, студенти се у склопу обавезног предмета на програму менторски подржавају у изради нацрта истраживања проблема који сами бирају, подстичу се на додатно стицање компетенција за реализацију истраживања и интерпретацију добијених података. Такође, студенти добијају упутства за самосталну израду више врста истраживачких инструмената за прикупљање података, као и за самосталну критику истраживачких студија са становишта примењене методологије. Самосталност студената се, између осталог, подстиче и кроз низ самосталних задатака у склопу предиспитних обавеза када уз менторску подршку израђују есеј или семинарски рад, презентују сазнања о друштвеном феномену који се изучава у склопу појединих дисциплина и сл. Део практичне наставе реализује се кроз педагошку праксу – хоспитовањем у средњим школама ([Педагошка пракса 1](#), [Педагошка пракса 2](#)), кроз коју се постепено развијају методичке компетенције за самостално планирање, организовање и извођење наставе социологије у средњим школама и стичу одређена практична знања и вештине за рад у образовним институцијама. Такође, хоспитовање се обавља и у другим установама / организацијама (в. Стручна пракса), по избору студената, када студенти учествују у различитим сегментима рада социолога под менторством стручног лица – социолога запосленог у изабраној организацији / установи. Обављајући различите радне задатке студенти стичу практична искуства и развијају вештине неопходне за професионални рад у одређеној области.

Мастер академске социологије се окончавају завршним (мастер) радом кроз чију израду се постижу исходи учења јасно дефинисани спецификацијом завршног рада

([Спецификација завршног рада](#)). Оцењују се квалитет мастер рада, и презентација и одбрана рада, у сразмери 70 поена за саму израду рада и 30 поена за презентацију и одбрану. Спецификацијом завршног рада су дефинисани како исходи мастер рада тако и шта се подразумева под квалитетом рада који се оцењује (теоријска и методолошка утемељеност истраживања, концептуализација, примењене технике за прикупљање искуствене евиденције, узорак, примереност аналитичких алата за анализу података, и дискусија резултата истраживања, ниво академског писања итд.). Притом, као замерка би се могла навести недовољна експликација упутства у смислу вредновања постигнућа на појединим исходима и појединих карактеристика мастер рада, како би оцене радова истог квалитета биле уједначене.

Силабуси сваког појединачног предмета на Судијском програму мастер академских студија Социологија уређени су према формату и стандардима националног акредитационог тела, што значи да дефинишу садржаје који се изучавају на курсу као и методе наставе и оцењивања. Поред тога, садрже: основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ бодова, услове за приступање слушању предмета; податке о наставницима на предмету; циљеве и исходе предмета; начин организације наставе и број часова активне наставе; податке о уџбеницима, односно обавезној и допунској литератури.

Постојећи формат силабуса најдетаљније представља циљеве, исходе и садржај предмета, као и списак препоручене испитне литературе, док је најмање простора је посвећено опису метода и критеријума оцењивања. Премда кратка форма силабуса не оставља довољно простора за експлицитно повезивање метода оцењивања са појединим исходима учења, од наставника очекује да на почетку наставе детаљно информишу студенте о томе, као и да прецизирају и детаљно појасне критеријуме оцењивања. Увид у силабусе појединачних предмета омогућава да се процени усклађеност циљева и исхода предмета са методама наставе и оцењивања. На интернет страници Филозофског факултета, преко линкова појединачних студијских програма, доступни су силабуси свих наставних предмета ([Књиге предмета на Студијском програму мастер академских студија социологије](#)). Такође, сви предметни наставници су у обавези да студентима током првих часова наставе и вежби почетком семестра, учине доступним и детаљније образложе план рада на предмету.

Транспарентност садржаја силабуса омогућава да колеге на Департману међусобно евалуирају сопствене планове рада и начин реализације наставе и тако систематски унапређују квалитет наставног процеса.

Важно је помети и то да су кључни исходи наставе на појединим предметима Студијског програма мастер студија социологије усклађени са општим исходима Програма попут: темељног познавања и разумевања теоријских идеја и резултата емпиријских истраживања у појединим социолошким дисциплинама, теоријско-методолошка оспособљеност за препознавање друштвених проблема за које су мере јавних политика решење, као и услова под којима се ови проблеми појављују, односно смањују или ишчезавају; способност анализе мера јавних политика, укључујући избор мера којима се најбоље постиже друштвени циљ, процеса њихове формулације и имплементације, као и поступака евалуације; о оспособљеност за аутономно развијање пројеката и учешће у тимовима за израду стратешких докумената, као и за управљање

њиховом имплементацијом; оспособљеност за самостално извођење наставе, итд (Стандард 4).

На седницама Већа Департамана за социологију се редовно прати реализација наставе и квалитета наставног процеса на свим студијским програмима кроз конструктивне и колегијалне расправе запослених. Веће Депармана има свог представника у [Центру за обезбеђење квалитета](#) који прати квалитет наставе на нивоу високошколске установе и редовно одговара на захтеве Центра, односно упућује захтеве ка Департману у погледу активности провере или унапређења квалитета. Квалитет наставе се прати и евалуира редовно кроз неколико форми вредновања: а) кроз редовне извештаје о самоевалуацији програма, у чијем састављању учествују сви запослени, а који се критички дискутује на седницама Департамана; б) кроз Извештаје о раду који се подносе управи Факултета подстиче и евалуира рад наставника на властитом усавршавању и подизању капацитета за наставни и научни рад (в. на пример [Прилог 5.3.2. Извештај о раду за 2024](#)); кроз студентску евалуацију квалитета наставних планова и програма и њихову реализацију.

Већина наставника који реализују програм, оријентисана је ка стручном и професионалном усавршавању као и научно-истраживачком раду што омогућава да настава осим теоријских знања укључује и резултате емпиријских истраживања и примера из праксе. Није без значаја поменути да у склопу Филозофског факултета функционише и Центар за социолошка истраживања (чине га сви запослени на Департману за социологију) који периодично спроводи емпиријска истраживања актуелних друштвених проблема, чији се резултати користе за осавремењивање наставе најновијим резултатима социолошких истраживања или као примери за илустрацију операционализације различитих социолошких концепата, примене појединих методолошких решења и сл. Факултет има веома висок ниво сарадње са другим високошколским установама у региону и ширем европском простору образовања, што је важан ресурс за размену пракси у унапређењу квалитета наставе.

Поменуте активности, као и низ других доприносе развијању механизма не само контроле квалитета, него и подстицаја за развој компетенција наставника у функцији реализације наставног процеса високог квалитета. Значајан механизам обезбеђења квалитета наставе представља и низ одредби норматива ([Ближи критеријуми за избор у звања наставника на Универзитету у Нишу, 2020](#)) који уређују начин избора у наставничка звања, подстичући стицања активних компетенција наставника и сарадника, укључујући и константно позитивно вредновање квалитета наставе у студентској евалуацији.

Студентска евалуација која се систематски спроводи вреднује више аспеката квалитета. Судећи према сумарним резултатима последње евалуације за школску 2024/2025 годину, студенти су најбоље проценили аспект оцењивања (4,36) и то поготову аспекте транспарентности и објективности, затим квалитет наставних материјала (4,31) који су оценили као корисне и доступне. Истовремено сегмент наставе нешто ниже вреднован (3,21), са највећим варијацијама у погледу континуитета учења и мотивације студената. Таква расподела оцена указује на различит степен задовољства у односу на поједине елементе наставне праксе. Релативно високе оцене у сегментима оцењивања и наставних материјала сведоче да студенти углавном препознају транспарентност и доследност критеријума вредновања

знања, као и доступност наставних ресурса неопходних за учење и у специфичним организационим околностима протекле школске године. Нешто ниже оцене за квалитет наставе сведоче да студенти веома критички сагледавају наставу у свим њеним аспектима (укључујући и специфични аспект адаптације наставе постојећим условима, који је овом приликом примењен). Студенти су веома критички вредновали и специфичне димензије квалитета наставе у својим квалитативним оценама наставе (в. шире [Прилог 5.1. Извештај о самовредновању квалитета наставе на Филозофском факултету у Нишу за академску 2024/2025. годину - мастер академске студије](#)).

Крајем 2025. године и почетком текуће школске године Департман за социологију Филозофског факултета у Нишу спровео је истраживање у оквиру интерног пројекта под називом *Социологија, наука, настава и тржиште рада у сусрет 55. годишњици рада Филозофског факултета Универзитета у Нишу*. Истраживање је спроведено са намером да се утврди да ли су и у којој мери послодавци (институције, организације и компаније) који запошљавају социологе и примају их на стручну праксу задовољни компетенцијама социолога. Ова екстерна евалуација коначних исхода образовања социолога је обављена у циљу усклађивања образовног програма на Департману за социологију са потребама послодаваца и тржиштем рада. На основу резултата такве екстерне евалуације, могуће је закључити да су послодавци задовољни комуникационим вештинама, аналитичношћу, спремношћу за тимски рад, познавањем функционисања друштва, способношћу за рад са различитим друштвеним групама и истраживачким способностима. Као одговор на питање чиме су незадовољни када се ради о компетенцијама социолога, више послодаваца је истакло да је теоријско знање социолога добро али да мањка способност за практичну примену знања, што доводи до несналажења у конкретним радним ситуацијама. Неки послодавци су истакли да социолозима недостају знања из области права (посебно радног права), те управно-правних послова. Такође, послодавци наводе да би социолози требало више да буду упућени у функционисање система, да боље познају јавне политике, да знају да пишу пројекте и да усаврше методолошка знања и комуникационе вештине са специфичним групама. Слична замерка се односи и на познавање радне културе у иностраним компанијама и функционисање појединих јавних сектора.

Чланови Департмана су изузетно заинтересовани да континуирано спроводе овај систем екстерног евалуирања наставе и у виду истраживања са алумнистима, дипломираним социолозима, као и са групом ментора код којих се обавља стручна пракса, како би на основу добијених резултата додатно унапредили квалитет наставе.

6) SWOT анализа елемената стандарда 5

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
Наставници и сарадници са Департмана за социологију имају висок степен научно-стручне и методичке компетентности за квалитетно извођење наставе (+++) Готово потпуна покривеност наставе	- Недовољно развијени механизми контроле квалитета оцењивања (++) - Недовољно уједначени захтеви различитих комисија за оцену и одбрану мастер радова (++)

сопственим кадровским потенцијалом (+++) • Информације о студијским програмима и плановима, као и о терминима и плановима реализације наставе (укључујући распоред часова, распоред полагања испита и термине консултација наставника и сарадника), доступне су и редовно ажуриране (+++) • Јасно дефинисани циљеви и исходи предмета (+++) • Употреба разноврсних метода наставног рада које су углавном добро усаглашене са исходима учења (++) • Редовно и систематско праћење реализације наставе и предузимање активности на корекцији уочених недостатака (+++) • Студентска евалуација свих релевантних аспеката наставног процеса је редовна и одвија се у сваком семестру (+++)	
Могућности	Опасности
• Филозофски факултет у Нишу има значајни кадровски и организациони капацитет за континуирано и систематско методичко усавршавање наставника и сарадника (+++) • Постоје велике могућности индивидуализације професионалних профила студената кроз изборне предмете које нуде други департмани (+++) • Солидна опремљеност учионица савременим средствима за рад и за иновирање наставних метода (++) • Добра институционализована сарадња и умреженост Филозофског факултета са сродним институцијама у земљи и региону (+++) • Солидна опремљеност библиотеке и приступ електронским ресурсима (+++) • Боља институционализација професије на основу све веће потребе за аналитичком и истраживачком експертизом социолога (+++) • Потенцијал да се наставни садржаји унапреде кроз корекцију плана и програма на основу резултата екстерне анализе квалитета компетенција социолога (+++)	• Снижавање критеријума квалитета наставе и оцењивања у условима уписивања студената на МА студије без пријемног испита, због "борбе" за студенте, а у актуелном контексту финансирања високог образовања (++) • Неповољни трендови у запошљавању кадрова оспособљених у области друштвено-хуманистичких наука могу значајно утицати на ниску мотивисаност студената за учење (++) • Тренд смањивања броја уписаних студената услед неповољних трендова у запошљавању, због недовољно препознате социолошке експертизе (+++) • Ниска мотивисаност за уписивање мастер студија услед недовољно издиференцираних радних места за социологе са различитим нивоима образовања – основне и мастер студије. (++) • Слабљење аналитичких компетенција у корист стицања практичних вештина у циљу бољег одговора на тржиште рада (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

Премда се може констатовати да Депарман за социологију и Филозофски факултет Универзитета у Нишу испуњавају све критеријуме Стандарда 5, свакако је потребно додатно радити на унапређењу квалитета рада у свим доменима и нарочито у погледу квалитета наставе, а у складу са слабостима и могућностима приказаним у SWOT анализи. Утолико, могло би се издвојити неколико најважнијих активности у циљу унапређења квалитета наставе: 1) Унапредити *критеријуме оцењивања мастер радова* израдом додатног експлицитног упутства како треба вредновати постигнуће појединих исхода и поједине карактеристике мастер рада. Такво упутство (на пример по угледу на упутства за евалуацију пројектних пријава) олакшало би израду мастер рада студентима, а члановима комисије за оцену и одбрану мастер радова би помогло да уједначе критеријуме оцењивања; 2) Контрола квалитета мастер радова може бити унапређена и развијањем праксе периодичног независног оцењивања случајног узорка студентских радова, и дискусијом евентуално пронађених неуједначености; 3) Активном комуникацијом са тржиштем рада представити експертизу и омеђити део тржишта рада за МА социологе. То је неопходно будући да у контексту актуелног тржишта рада нису довољно издиференцирана радна места за социологе са различитим нивоима образовања – основне и мастер студије, па студенти са мастер дипломама конкуришу социолозима са дипломама основних студија на радним местима за које знања стечена на мастер нивоу нису неопходна. С друге стране, послодавци не препознају специфичну експертизу социолога са мастер дипломама неопходну за поједина радна места; 4) Премда наставници и сарадници не могу значајно утицати на трендове запошљавања социолога, они ипак могу мотивисати студенте на даље учење и усавршавање које би водило до запошљавања. Квалитет наставног процеса се може даље унапредити увођењем праксе спровођења истраживања за потребе израде мастер рада у оквиру институција које могу бити потенцијални послодавци студентима МА студија, а у складу са развијеном праксом на многим европским универзитетима. Спровођење истраживања за потребе израде мастер рада у овим институцијама, на тему од интереса за саме институције, може допринети како приближавању студијског програма МА Социологија на Филозофском факултету у Нишу захтевима тржишта рада, тако и промоцији социолошке експертизе ван наставног контекста. Перспектива запошљавања која би се тиме отворила значајно повећава мотивацију студената за учење и доприноси бољем квалитету наставног процеса.

Показатељи и прилози за стандард 5:

[Прилог 5.1.](#) Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

[Прилог 5.2.](#) Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе

[Прилог 5.3.](#) Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

[Прилог 5.2.2.](#) План извођења наставе и распоређивања наставника и сарадника на студијским програмима свих нивоа студија Филозофског факултета Универзитета у Нишу у академској 2025/2026. у пролећном семестру

[Прилог 5.3.2.](#) Извештај о раду за 2024

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставе на Департману за социологију остварује се пажљивом селекцијом и подстицањем професионалног развоја наставника и сарадника задужених за реализацију наставе на Мастер академским студијама социологије. Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се континуираним планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој у области наставе и научноистраживачког рада, као и адекватном евалуацијом квалитета њиховог рада. За реализацију студијског програма Мастер академских студија социологије обезбеђено је наставно особље са потребним научним и стручним квалификацијама.

а) Опис

Значајна компонента квалитета наставе на Департману за социологију је квалитет наставника и сарадника, због чега су бројне активности усмерене ка обезбеђивању компетентног наставног кадра за њену реализацију на Мастер академским студијама социологије.

Приликом избора и заснивања радног односа наставника и сарадника, поштују се све прописане процедуре регулисане [Законом о високом образовању](#), [Препорукама Националног савета за високо образовање](#) и другим донетим документима као што су [Правилника о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача](#) („Службени гласник Републике Србије“, бр. 24/2016 и 21/2017.) који су донети на националном нивоу и обавезујући су за све факултете.

Поред националних прописа, у реализацији процедуре избора наставника и сарадника на Департману за социологију поштују се и одбредбе правних аката донетих на нивоу Универзитета у Нишу и Филозофског факултета. Реч је о следећим правним актима: [Статутом Универзитета](#), [Статутом Факултета](#), [Правилником о условима и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу](#), [Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета у Нишу](#), [Правилником о избору у звања наставника и сарадника Филозофског факултета у Нишу](#), [Правилником о условима, начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа сарадника Филозофског факултета у Нишу](#), [Правилником о избору у звања сарадника Филозофског факултета у Нишу](#), [Правилником о допунском раду наставника](#) и другим релевантним актима.

Приликом избора наставника и сарадника Департмана за социологију поштује се устаљена факултетска процедура, као и критеријуми за избор у звања дефинисани Правилником о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника и сарадника Филозофског факултета и Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета у Нишу. Наведени критеријуми приликом избора наставника и сарадника предмет су сталног критичког преиспитивања и повременог модификовања у циљу подстицања наставног кадра на развој личних потенцијала и

остваривање научних резултата високог нивоа. Квантификација научноистраживачких резултата за друштвено-хуманистичке науке који се узимају у обзир приликом избора наставника и сарадника врши се сходно одредбама у том тренутку актуелног [Правилника о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача](#) („Службени гласник Републике Србије“, бр. 24/2016 и 21/2017). Наведени документи су јавни и доступни оцени стручне и шире јавности. Поступци и услови за избор наставника и сарадника подложни су периодичној измени и усклађивању. [Правилником о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета](#) дефинисани су поступци обезбеђивања квалитета у погледу научних и стручних, педагошких и личних компетенција наставника и сарадника, а који обухватају: вођење адекватне кадровске политике, прецизно дефинисање и поштовање критеријума за избор наставника и сарадника ([Правилник о избору наставника и сарадника](#)), систематско праћење и подстицање научноистраживачког и стручног рада и развијање и усавршавање педагошких и методичких компетенција наставника и сарадника.

Квалитет наставника и сарадника на Мастер академским студијама социологије обезбеђује се пажљивим планирањем и јавним поступком избора наставника и сарадника у циљу провере њиховог квалитета. Фазе и поступци кроз које пролазе кандидати приликом избора у звање и заснивање радног односа наставника или сарадника јавне су и отворене, доступне и подложне испитивању, праћењу и провери како стручне, тако и шире јавности. Током процедуре избора поштују се прописани услови и поступци оцењивања научноистраживачке и педагошке активности и компетентности наставника и сарадника. У складу са Законом вреднују се сва четири аспекта рада наставника – резултати научноистраживачког рада (сходно звању), ангажовање у развоју наставе и делатности Факултета, резултати педагошког рада наставника или сарадника, и за наставнике, резултати у обезбеђивању научно-наставног подмлатка на Факултету. Индикатори квалитета сваког од ових аспеката јасно су спецификовани Правилником о избору наставника и сарадника Филозофског факултета у Нишу. О испуњености услова за избор академска и шира јавност може се информисати увидом у *извештаје* којим се наставници и сарадници предлажу за избор у звања, а који су доступни на Интернет страници Факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/izbor-u-zvanja>).

Поред ове врсте увида, јавност се може упознати преко странице Факултета и о другим активностима везаним за изборну процедуру наставника, као што су подаци о приступним предавањима (уведеним од 2018. године, <https://www.filfak.ni.ac.rs/pristupna-predavanja>) за кандидате који се по први пут бирају у наставничка звања, којим се посебно вреднују педагошке способности и смисао за наставни рад кандидата за избор у наставничко звање. Студијски програм Мастер академских студија социологије реализују 12 наставника (7 наставника у звању редовног професора, 2 наставника у звању ванредног професора и 3 наставника у звању доцента, док је један конкурс за избор доцента у току) и 5 сарадника у звању истраживач приправник са Департмана за социологију. На програму МАС социологија предаје и један доцент са Департмана за психологију предмет везан за методологију истраживања на интернету ([Табела 7.1 Преглед броја наставника по звањима и](#)

[статус наставника у високошколској установи](#) и [Табела 7.2 Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи](#)). Број наставника одговара потребама студијског програма и усклађен је са бројем предмета и бројем часова на тим предметима. Број сарадника одговара потребама студијског програма и довољан је да покрије укупан број часова наставе. Структура наставног особља према звањима на Департману за социологију доступна је на адреси: <https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje/sociologija>.

Научне и стручне квалификације наставног особља на Мастер академским студијама социологије одговарају образовно-научној области и нивоу њихових задужења. Сваки наставник има најмање пет референци из уже научне области из које изводи наставу на студијском програму. Подаци о наставницима и сарадницима (CV, избори у звања, референце) доступни су јавности на Интернет страници факултета, а саставни део ових података чини и *Књига наставника*, односно научне и стручне квалификације наставника. Профилом сваког наставника на страници факултета обухваћен је и комплетан списак публикованих референци наставника до кога се долази линком који води ка апликацији НПАО – Научне публикација и уметничке референце академског особља Универзитета у Нишу (на пример, <https://npao.ni.ac.rs/filozofski-fakultet/290-milos-jovanovic/290-milos-jovanovic>).

Праћење и оцењивање квалитета научноистраживачке и стручне активности наставника и сарадника на Мастер академским студијама социологије врши се редовно у поступцима њиховог избора и именовања, где се посебно вреднују резултати научног и истраживачког рада наставника, у складу са одговарајућим прописима и актима Факултета. Праћење квалитета остварује се и преко обавезе наставника да крајем године подносе извештаје о научном и стручном усавршавању који се разматрају и усвајају на седници Департмана за социологију и седници Наставно-научног већа. Наставници и сарадници дају свој допринос и у погледу стручног усавршавања. У протеклом периоду били су иницијатори, учесници или реализатори различитих програма усавршавања наставника, а ради развијања сопствене педагошке и дидактичко-методичке компетентности похађали су курсеве, радионице, округле столове, трибине, предавања и друге видове обука организованих унутар Факултета, Универзитета или других научних и стручних база са којима Факултет и његови запослени сарађују.

Компетентност наставника и сарадника на Мастер академским студијама социологије утврђује се и прати и на основу других показатеља. Значајно је споменути и учешће наставника и сарадника на научноистраживачким пројектима, на којима постижу запажене резултате.

Наставници и сарадници на Мастер академским студијама социологије били су ангажовани и на осталим научноистраживачким и стручним пројектима: *Социо културни аспекти демографске реродукције у југоисточној Србији и могућности изградње пронаталитетске националне стратегије*, Огранак САНУ у Нишу, 0-19-17 (руководилац пројекта проф. емеритус Љубиша Митровић). Наставници који су учествовали у реализацији овог пројекта су: проф. др Наталија Јовановић, проф. др Данијела Гавриловић, проф. др Сузана Марковић Крстић, проф. др Лела Милошевић

Радуловић, доц. др Гордана Стојић и доц. др Јелена Петковић. Сви наставници и сарадници учествовали су на интерним пројектима који се низ година спроводе на Филозофском факултету и учествују тренутно на интерном пројекту који се реализује на Департману за социологију под називом „Социологија, наука, настава и тржиште рада у сусрет 55. годишњици рада Филозофског факултета Универзитета у Нишу“ (руководилац проф. др Јелена Божиловић Љупковић).

Значајно је и учешће наставника на међународно финансираним истраживачким или развојним пројектима у области образовања и науке.

Такође, наставници и сарадници учествују на међународним (запослени на Департману активно учествују на конференцијама Европске социолошке асоцијације) и домаћим конференцијама и објављивањем у релевантним научним часописима. Социолози са Департмана за социологију активно учествују у раду домаћих (Српско социолошко друштво и Социолошко научно друштво Србије), и међународних социолошких удружења (ESA и огранци везани за поједине социолошке дисциплине).

Наставници и сарадници на Мастер академским студијама социологије учествовали су на бројним међународним и домаћим научним конференцијама, научним и стручним скуповима (опширније Професионално и стручно усавршавање наставника – [Извештај о раду Филозофског факултета за 2025. годину](#)). Учесће наставника и сарадника на националним и интернационалним скуповима, као и публикавање радова у домаћим и и страним референтним часописима показатељи су квалитета наставног кадра на Мастер академским студијама социологије даје увид у њихово континуирано персонално инвестирање у професионални развој, надоградњу постојећих и стицање нових компетенција неопходних за унапређивање квалитета наставног рада.

Наставници и сарадници константно развијају своје компетенције и оспособљавају се за виши ниво планирања, организовања, вођења и контроле наставног процеса, овладавања интерактивним методама наставног рада, праћења и оцењивања рада и напредовања студената, као и за унапређивање примене најсавременијих информационо-комуникационих и дидактичких средстава у наставном раду. Процена квалитета педагошких и дидактичко-методичких способности наставника и сарадника редовно се остварује у поступцима њиховог избора и именовања у звања, где се посебно евалуирају: допринос кандидата развоју наставе и других делатности Факултета, резултати њиховог педагошког рада и резултати постигнути у обезбеђивању и развоју научно-наставног подмлатка. Студентски парламент даје своју оцену педагошког рада наставника и сарадника, која је неизоставни део изборне процедуре. Редовно праћење и процењивање педагошког рада наставника врши се и кроз редовне студентске евалуације крајем сваког семестра током академске године. Извештаји о квалитету педагошког рада наставника и сарадника који проистичу из ових евалуација показују да је овај сегмент међу студентима, на пример, током последње добио високу оцену у односу на све испитиване индикаторе и за све наставнике и сараднике који реализују наставу на Мастер академским студијама социологије. Такав тренд био је присутан и у претходним Извештајима, који указује на висок ниво педагошке оспособљености, као и дидактичке и методичке

компетентности наставног кадра на Департману за социологију.

Поред оцене педагошког рада наставника и сарадника на Мастер академским студијама социологије на основу резултата студентских евалуација, оцењују се и други елементи педагошког рада дефинисани Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, као што је ангажман наставника у ваннаставним активностима, стручним пројектима, учешће у развијању и осавремењивању постојећих силабуса на студијским програмима, конципирање и креирање нових силабуса наставних предмета. Наставници на Мастер академским студијама социологије учествовали су у различитим активностима којима се унапређује њихов педагошки и научно-истраживачки рад: научна и стручна предавања, јавне трибине, округли столови, свечане академије, предавања по позиву, семинари, стручне конференције, истраживачки и развојни пројекти. Напредовању у овом погледу допринели су и различити споразуми и протоколи о сарадњи између Филозофског факултета и академског особља са различитим професионалним удружењима и организацијама којима је главни циљ покретање заједничких пројеката.

Научно и стручно усавршавање наставника и сарадника на Мастер академским студијама социологије делом се финансира средствима Факултета, према утврђеном финансијском плану([Финансијски план за 2026](#)). Финансијским планом који се усваја на Наставно-научном већу обухваћен је тачан износ средстава који се наставницима и сарадницима одобрава за усавршавање и који им је у току једне календарске године на располагању. Део свог професионалног усавршавања наставници и сарадници финансирају из сопствених прихода. По обављеном усавршавању не дужем од пет дана запослени има обавезу подношења писменог извештаја Финансијској служби Филозофског факултета, а у случају студијског боравка дужег од пет дана запослени подноси детаљан извештај на усвајање Наставно-научном већу. Финансијским извештајем за претходну годину документује се износ средстава утрошен на стручна усавршавања наставника и сарадника на Департману за социологију. Обезбеђује се и део финансијских средстава за школарине студентима докторских студија запослених у звањима сарадника (који студирају изван Факултета) или ослобађање од школарине сарадника који студирају на Филозофском факултету. Финансијски извештаји указују на то да обим ових средстава није довољан и сразмеран потребама за усавршавање наставника и сарадника. Стога су ради постизања високог квалитета наставника и сарадника неопходна већа финансијска улагања.

б) SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
-----------	----------

• Услови избора наставника и сарадника прецизно су одређени (у складу са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање), а целокупан поступак избора доступан је јавности. +++ • Наставни кадар, према броју и квалитету, усклађен је са потребама реализације наставних и научних активности на студијском програму Мастер академских студија социологије. +++ • Наставу изводи квалитетан и компетентан, педагошки, дидактички и методички оспособљен наставни кадар с одговарајућим академским референцама. +++ • Јасно дефинисана политика праћења квалитета наставника и сарадника, праћење и вредновање истраживачких и педагошких способности наставника и сарадника. +++ • Наставници и сарадници објављују радове у реномираним међународним часописима. +++ • Стална дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка +++ • Присутна је тежња наставника и сарадника ка сталном побољшању научне, стручне и методичке компетентности. +++ • Перманентна едукација и усавршавање наставника +++ • Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника. +++ • Учешће у домаћим и међународним пројектима и програмима мобилности наставника и сарадника. +++ • Резултати и активности наставника и сарадника у образовним и развојним пројектима међународног карактера. +++ • Повезаност наставног кадра са различитим професионалним удружењима на реализацији заједничких или сопствених пројеката. ++	• Недовољна, често ограничена финансијска средства за континуирано усавршавање наставника и сарадника у иностранству која зависе од оснивача. +++ • Критеријуми за избор у звања наставника и сарадника често се мењају. +++ • Могућа необјективност студената у процени педагошког рада наставника и сарадника услед сумње у анонимност анкетирања. ++
--	---

Могућности	Опасности
-------------------	------------------

• Наставници и сарадници на Мастер академским студијама социологије имају могућности за мобилност и студијска путовања у циљу стручног усавршавања и сарадње на пројектима са колегама са сродних студијских програма у земљи и иностранству. +++ • Интензивирање већ успостављене регионалне повезаности и сарадње Департмана за социологију Филозофског факултета у Нишу са сродним студијским програмима у циљу побољшања квалитета наставе. +++ • Интензивније усавршавање наставника и сарадника у иностранству. +++ • Укључивање младих дипломираних социолога, мастера и доктора наука из дијаспоре који раде у струци у програме сарадње и размене. ++	• Преоптерећеност неких наставника и сарадника часовима и другим активностима онемогућава адекватно научно и стручно усавршавање. ++ • Незадовољавајућа економска ситуација и недовољан прилив средстава од оснивача која би се усмерила ка научном и стручном усавршавању кадрова. ++ • Недоступност фондова Европске Уније за усавршавања наставника и сарадника у дужем временском периоду (3 месеца, 6 месеци). ++ • Редуковане могућности прилива новог научног и наставног кадра услед забране запошљавања. ++ • Део наставника и сарадника, због специфичности научне области и малог броја референтних међународних часописа, објективно није у могућности да публикује радове, посебно у оним признатим на светским листама што их онемогућава у напредовању у виша звања. ++ • Неиспуњавање критеријума за избор у звања наставника на студијском програму Мастер академских студија социологије може угрозити функционисање овог програма. ++
---	---

в) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 7:

- Осмишљавање и спровођење активности у чијем би средишту били иновативни модели универзитетске наставе, који би омогућили веће учешће студената, односно виши ниво слободе за исказивање креативности и критичког мишљења;
- Спровођење активности које би дале потпунији увид у педагошко и методичко деловање сваког наставника и сарадника (пored утврђених редовних анкетаирања студената);
- Самовредновање наставника, процена очекивања студената на почетку и на крају курса, вредновање од стране колега, анкетаирање студената Мастер академских студија социологије, као и дипломираних социолога;

- Унапређивање квалитета наставника и сарадника путем интензивирања размене искустава наставника и сарадника из сличних институција у земљи и иностранству;
- Планско, систематско и континуирано унапређивање квалитета научних радова наставника и сарадника;
- Организовање семинара, по типу „едукација едукатора”, којима би се развијале компетенције наставника и сарадника за педагошки рад;
- Подстицање наставника и сарадника Департмана за социологију на конкурсима за пројекте Европске уније (HORIZON, ERASMUS) и друге међународне и националне пројекте;
- Ангажовање на проналажењу додатних извора финансирања усавршавања и научноистраживачког рада наставника и сарадника Департмана за социологију.

Табеле и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује се селекцијом кандидата приликом уписа на Факултет, јавно и у складу са прописима, праћењем и оцењивањем рада студената током наставе, проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената, као и предузимањем адекватних мера, уколико је то неопходно.

а) Опис

Квалитет студената на Филозофском факултету у Нишу је важна стратегија обезбеђења квалитета Филозофског факултета. Постоји неколико области у којима се утврђује и унапређује квалитет студената на Филозофском факултету у Нишу, и то: успешност и ефикасност студирања, квалитет нових студената, квалитет свршених студената, доживотно учење и студирање запослених лица, инклузивно образовање, доступност образовања свим друштвеним групама, једнакост могућности и мобилност студената. У циљу утврђивања квалитета студената, на Филозофском факултету у Нишу прати се више показатеља, међу којима су: (1) селекција приликом уписа, (2) однос броја уписаних, према броју дипломираних студената, (3) дужина трајања студија, односно ефикасност студирања, (4) успех студената (просек оцена), (5) број студената ангажованих у наставном процесу (демонстратори, сарадници у настави, асистенти), (6) број награђиваних студената, (7) број студената који учествују на научним конференцијама, (8) број студената који користе стипендије, (9) број студената који су уписали мастер и докторске студије. Сва наведена подручја се континуирано прате, на основу чега се планирају и реализују активности, дефинишу се стандарди и поступци са сврхом обезбеђивања највишег нивоа квалитета у датим подручјима.

Департаман за социологију предузима све релевантне кораке у обезбеђивању квалитета студената, тако што све потенцијалне и усписане студенте правовремено информиче о структури, циљевима и исходима Мастер академских студија социологије, упису студената, процесу студирања, начину оцењивања и о акредитацији и дозволи за рад. Све неопходне информације налазе се на [званичној интернет страници Факултета](#), као и на огласним таблама у згради Факултета.

Начин селекције студената за упис на студијске програме Филозофског факултета прецизно је утврђен [Законом о високом образовању](#), [Статутом Универзитета у Нишу](#), [Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу](#), [Статутом](#) и [Правилником Филозофског факултета у Нишу](#). Мастер академске студије социологије могу уписати сва лица са завршеним основним академским студијама социологије, као и са завршеним сродним студијама у бодовној вредности од 240 ЕСПБ бодова, под условом да демонстрирају неопходна знања за наставак студија на пољу опште социологије, социолошких теорија и методологије социолошких истраживања (што потврђују положеним диференцијалним испитом). Редослед кандидата за упис на Мастер академске студије утврђује се на основу опште просечне оцено постигнуте на основним студијама. Општим актом Факултета могу се утврдити и други критеријуми за упис кандидата на Мастер академске студије.

Пре него што конкурс за пријем нових студената буде објављен, на интернет страници

Филозофског факултета у Нишу (<https://upis.filfak.ni.ac.rs>) постављају се све релевантне информације о условима за упис и начину селекције кандидата. Наведене информације доступне су и дистрибуирају се путем Информатора за упис на студијске програме свих нивоа студија Филозофског факултета у Нишу (<https://upis.filfak.ni.ac.rs/kljucna-rec/master-akademske-studije>).

Дежурни на диференцијалном испиту дужни су да упутства која утврђују начин попуњавања тестова, обезбеђивање анонимности кандидата, обезбеђивање регуларности пријемног испита упутство прочитају присутним кандидатима. Након полагања испита, креира се јединствена ранг листа и утврђује се рок за подношење приговора, не би ли се на крају формирала коначна ранг листа кандидата на Мастер академским студијама социологије. Право уписа у прву годину стичу само они кандидати који су ранжирани у оквиру броја утврђеног конкурсом, који не може бити већи од броја студената одобреног решењем о акредитацији сваког студијског програма. Редослед кандидата за упис на Мастер и Докторске академске студије дефинисан је [Правилником о мастер академским студијама](#) и [Правилником о докторским академским студијама](#). У односу на укупан број остварених поена на ранг листи, као и квота које су предвиђене за упис кандидата, кандидати се могу уписати у статусу буџетског студента или у статусу самофинансирајућег студента ([Табела 8.1](#)).

Једнакост и равноправност по свим основама (раса, пол, етничко, национално, социјално порекло, сексуална оријентација, вероисповест, политичко и друго мишљење, статус стечен рођењем, имовинско стање, сензорни или моторни хендикеп) су начела која се примењују приликом селекције кандидата, чиме се спречава дискриминација. [Статутом Филозофског факултета](#) такође је утврђена заштита студената од дискриминације (Извод из Статута – заштита права студената). Департаман за социологију поштује одлуке о упису лица са посебним потребама и припадника мањинских група, које доноси Министарство просвете на основу афирмативне акције.

Лица са инвалидитетом уписују се применом афирмативне мере која је у складу са Програмом афирмативне мере уписа лица са инвалидитетом. Програм је део стручног Упутства Министарства просвете за спровођење уписа у прву годину студијских програма основних и интегрисаних студија на високошколским установама чији је оснивач Република Србија. На Мастер академске студије социологије могу бити уписани кандидати: корисници колича или лица која се отежано крећу; са делимичним или потпуним оштећењем вида; са делимичним или потпуним оштећењем слуха; са потешкоћама у учењу (дислексија, дисграфија, дискалкулија...) и говору; са хроничним обољењима, психолошким или менталним тешкоћама. Према Програму афирмативне мере уписа припадника ромске националне мањине, на МАС социологије врши се и упис припадника ромске националне мањине. У складу са законским оквиром дефинисани су и начин рангирања и услови уписа: држављана Републике Србије који су средњу школу завршили у иностранству, припадника српске националне мањине из суседних земаља, лица која немају јавну исправу о

стеченом средњем образовању, страних држављана и страних држављана у статусу миграната/тражилаца азила.

На почетку школске године на МАС социологије, наставници упознају студенте са правилима студирања и обавештавају их о томе да је присуство на предавањима и вежбама обавезно. Обавезно присуство и активно учешће студената у настави прописани су Статутом Филозофског факултета у Нишу. Активно учествовање у настави доноси одређени број бодова, те утиче на коначну оцену, што је дефинисано [Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту \(Прилог 8.9\)](#). Да би се створили оптимални услови за рад, Филозофски факултет обезбедио је просторну, техничку и кадровску опремљеност.

Критеријуми оцењивања су унапред утврђени и јавно доступни. *Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту* дефинише начин на који се студенти упознају са формом полагања испита, садржајем испита, начином оцењивања и заштитом права студената, као и начин оцењивања предиспитних обавеза, поступку у случају приговора студента на оцену или поништавању положеног испита ([Табела 8.2](#)). Наставник је у обавези да се придржава критеријума оцењивања предиспитних обавеза и на испиту који су унапред познати и који стоје у силабусу предмета ([Табела 8.3](#)). Термини за проверу знања током наставе, као што су колоквијуми, студентима морају унапред бити познати. Како би се остварили критеријуми јавности и објективности оцењивања, сваки наставник је дужан да студентима на МАС социологије обезбеди увид у резултате провере знања и образложење бодовања и оцењивања. Када су у питању тестови, мора се испоштовати право студента на увид у тестове.

Филозофски факултет у Нишу и Департман за социологију континуирано прате и унапређују методе и критеријуме оцењивања студената МАС социологије, са становишта усклађености метода оцењивања са циљевима предмета, садржајима предмета и дефинисаним исходима. Поред тога, прати се и активно учешће студената током наставе, њихово критичко мишљење, способност примене знања, и друго. Вредновање квалитета оцењивања се врши преко увида у садржај и елементе оцењивања који су дати у силабусу, али и кроз периодичне студентске евалуације. Такође се прате и параметри пролазности на испитима, ефикасност и успешност студирања.

Коректност и професионалност су основна начела која се поштују у циљу обезбеђивања квалитета студената. Наставник приликом оцењивања мора бити објективан, етичан, доследан, демократичан и академски коректан у односу на студента. Студентским анкетирањем које се врши на крају сваког семестра, добијају се подаци о понашању наставника током оцењивања.

Департман за социологију редовно анализира и унапређује методе и критеријуме за оцењивање студената по предметима, прати пролазност студената по предметима и годинама студија, стопу успешности студената, а у случају одређених неправилности и ниске/превисоке пролазности, предузимају се одређене мере. Служба за наставу и

студентска питања обезбеђује податке о оцењивању студената по предметима и о пролазности студената по предметима и годинама студија, док су добијени подаци предмет анализе Радне групе за обезбеђење квалитета наставе у оквиру [Центра за унапређење квалитета](#) Филозофског факултета, а затим и Департмана за социологију. На основу добијених података о пролазности и просечној оцени по предметима и за сваког наставника, предузимају се мере за уједначавање критеријума и побољшања пролазности на наставном предмету или појединачно за наставнике. Уколико дође до приговора студената или Комисија за осигурање квалитета наставе утврди да је дошло до одступања у процедури оцењивања, декан, продекан за наставу или управник Департмана за социологију, у складу са Статутом Филозофског факултета и Правилником о оцењивању, могу применити одговарајуће мере за побољшање квалитета оцењивања (корекција програма предмета, литературе, услова за полагање испита или односа наставника према студенту), а на предлог Центра за унапређење и контролу квалитета. Закључци и предлози мера за унапређење утврђеног стања по потреби се усвајају на Наставно-научном већу Факултета.

У обезбеђење квалитета студената укључене су и организације студената на Филозофском факултету у Нишу, и то Студентски парламент и Студентски савез. Ове организације имају своје странице на сајту Филозофског факултета, као и на друштвеним мрежама. Поред тога што студенти могу узети учешће у тим организацијама, студенти су заступљени и у телима Факултета.

Канцеларија за развој каријере и подршку студентима, поред базичне делатности каријерног вођења, бави се и потребама и проблемима студената и пружа подршку онима који се суочавају са различитим потешкоћама током студирања.

б) SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
- Процедура пријема студената је јасно дефинисана и поштује се без изузетка +++ - Факултет обезбеђује једнакост и равноправност студената у сваком погледу, укључујући и студенте са посебним потребама +++ - Све информације о студијама доступне су и редовно се ажурирају на сајту Факултета и одговарајућим огласним таблама +++ - Процедуре и критеријуми оцењивања доступни су како у оквиру релевантних и јавно доступних правилника, тако и у оквиру силабуса појединачних предмета који се дистрибуирају студентима на почетку семестра +++ - Центар за унапређење квалитета	- Пасивност извесног броја студената у наставном процесу ++ - Број места на МАС социологије није у складу са бројем студената на основним академским студијама. Ово је посебна слабост код наставничких занимања за које су завршене мастер студије основни услов за запошљавање +++ - Приметно је мање интересовање за упис МАС социологије ++ - Мали број студената који упишу МАС социологије мастерира у року. +++ - Недовољно прецизан систем награђивања студената који постигну изванредне резултате током студирања ++

континуирано врши анализу метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима и годинама студија и предлаже корективне мере за превазилажење утврђених недостатака +++ • Резултати студентске евалуације показују завидан ниво усклађености метода оцењивања са исходима студијског програма ++ • Радне групе Центра за унапређивање квалитета прате и анализирају пролазност студената по предметима, програмима и годинама студија, као и објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања ++ • Постоји развијена мрежа студентског организовања и висок ниво партиципације студената у одлучивању о најважнијим питањима која се тичу Факултета +++ • Канцеларија за развој каријере и подршку студентима током целе године стоји на располагању студентима у погледу каријерног вођења и решавања евентуалних проблема током студирања ++	
Могућности	Опасности
• Подстицање такмичарског духа студената путем стипендирања од стране Факултета, награђивања и сл. ++ • Појачана сарадња са послодавцима који запошљавају социологе, ради упознавања са потребама тржишта рада. +++ • Обезбеђивање адекватних учила за студенте с инвалидитетом. ++ • Подизање степена мобилности студената на међународном нивоу. ++ • Унапређивање сарадње с институцијама ради запошљавања најуспешнијих дипломираних социолога, чиме би се студенти мотивисали да постижу боље резултате. +++ • Унапређивање квалитета студената могуће је систематичним уређивањем политике вредновања ваннаставних активности студената. ++ • Иновирање у области понуде предмета на МАС социологије, у складу са потребама студената, потребама послодаваца и захтевима тржишта рада +++	• Недовољна усклађеност образовног програма са потребама тржишта ++ • Мотивација студента за учешће у ваннаставним активностима директно је повезана са системом вредновања ваннаставних активности +++ • Због смањеног броја буџетских места (посебно на мастер студијама) долази до осипања студената и њиховог одласка на друге факултете ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

- Већи степен укључивања студената у активности Департмана за социологију које се тичу квалитета студирања, попут структуре студијског програма ОАС, исхода учења, наставног садржаја, структуре оцене и оцењивања;
- Укључивање студената Мастер академских студија социологије у научно-истраживачке пројекте Департмана за социологију и Центра за социолошка истраживања Филозофског факултета у Нишу;
- Успостављање интензивније сарадње са послодавцима који запошљавају социологе, у циљу упознавања са потребама тржишта рада и усклађивања образовног програма са захтевима тржишта;
- Обезбеђивање вишег нивоа сарадње са Националном службом за запошљавање као важног субјекта чији инпути треба да буду полазна основа за развој наставног рада и иновирање уписне политике Факултета;
- Иновирање програма понуде предмета и наставних садржаја на МАС социологије, у складу са захтевима тржишта рада;
- Систематско планирање и програмирање поступака мотивисања студената за активније и чешће учествовање у разноликим наставним и ванаставним активностима;
- Обезбеђивање услова за повећање степена пролазности на предметима код којих је утврђена ова мањкавост кроз организовање допунских консултација и скраћених курсева;
- Прецизније дефинисање поступка награђивања студента који су током студија постигли изузетне резултате.

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Филозофски факултет у Нишу обезбеђује студентима мастер академских студија социологије благовремен приступ обавезној и допунској литератури, неопходној за квалитетно усвајање садржаја предвиђених наставним планом и програмом.

а) Опис

Факултет стално врши набавку научне и стручне литературе у циљу континуирано осавремењавање наставе, посебно када су у питању мастер и докторске академске студије. Мере и поступци за праћење и унапређивање квалитета библиотечких и информатичких ресурса на Факултету дефинисани су [Статутом Факултета](#) (у члановима: 55, 79, 151, 190, 211) [Правилник о уџбеницима и монографијама](#) Филозофског факултета (Број: 166/1-10-01, од 11.07.2025.), и [Правилник о издавачкој делатности Универзитета у Нишу](#) (од 05.10.2022).

Настава свих предмета на програму МАС социологије покривена је одговарајућом литературом (уџбеници, монографије, енциклопедије, часописи) која је студентима доступна на српском језику, као и на страним језицима, а која је унапред позната и објављена у књигама предмета сваког појединачног предмета које се налазе на сајту Факултета.

Поред тога, Библиотека студентима социологије обезбеђује увид у расположиве уџбенике, релевантне библиотечке јединице и серијске публикације кроз листе доступне на интернет страници Библиотеке: <https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/biblioteka>. На овој страници доступан је [целокупни билтен књига](#) разврстан по годинама (за последњих десет година) и по научним областима. Библиотека Филозофског факултета је чланица COBISS система те се електронски каталог публикација Факултета може прегледати и претражити путем линка: <https://plus.sr.cobiss.net/opac7/bib/search?db=ffnis>.

Библиотека Филозофског факултета у Нишу поседује фонд који својим обимом и квалитетом, сразмерно броју и структури корисника, одговара потребама праћења и унапређења образовног, истраживачког и научног рада студената МАС социологије, као и наставника, сарадника и истраживача запослених на Департману за социологију.

Фонд социолошке литературе се стално допуњује куповином нових издања, разменом са другим библиотекама, набавком литературе преко научних пројеката и путем поклона од издавача и аутора (најчешће наставника и сарадника Департмана за социологију).

Фонд Библиотеке Филозофског факултета има 1.250 уџбеника из области социолошких наука на српском, и 90 на страним језицима. У фонду су заступљени реномирани домаћи социолошки часописи, док су бројни часописи из области

друштвених наука на страним језицима електронски доступни преко сервиса KoBSON ([Табела 9.1 Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#), [Прилог 9.2 Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на Факултету](#)).

Библиотека прибавља домаће научне часописе у штампаном облику на предлог Департмана за социологију. Страни часописи су доступни у електронском облику преко сервиса KoBSON. Студенти могу приступити сервису са рачунара на факултету, а запослени, као и стипендисти Министарства науке, имају приступ и од куће уз одговарајуће лиценце.

Правилником о уџбеницима Универзитета у Нишу прецизирано је да су за поштовање стандарда квалитета уџбеника и других наставних средстава у погледу садржаја, структуре, обима и стила, као и њихове усклађености са специфичностима студијских програма и појединачних курсева, одговорни органи управљања и стручни органи Факултета. Сходно томе, стандарди у погледу квалитета уџбеника и наставних материјала утврђени су [Правилником о уџбеницима и монографијама Филозофског факултета](#), и [Правилником о издавачкој делатности](#).

[Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета](#) предвиђене су мере и поступци за праћење и вредновање квалитета уџбеника и других наставних материјала, а периодична анкетирања студената садрже питања која се односе на обим, квалитет и савременост препоручене литературе. Поред решења о акредитацији студијских програма, којима је потврђено да је задовољен и овај аспект стандарда за акредитацију студијских програма, о квалитету у овој области сведочи и чињеница да Факултет има низ правилника и општих аката који чине институционални оквир за праћење, евалуацију и унапређење квалитета литературе и уџбеника. Организација и рад Библиотеке уређени су *Статутом Факултета* и [Правилником о систематизацији послова](#), док је *Правилником о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета* утврђено да се квалитет библиотечких ресурса обезбеђује редовном контролом квалитета рада библиотеке, сталним богаћењем библиотечког фонда, развојем библиотечке делатности, и иновирањем библиотечког пословања кроз имплементацију нових технологија. Сваке године, Финансијским планом Факултета утврђују се потребна средства за развој библиотечког фонда и библиотечких ресурса.

Број запослених у Библиотеци, као и врста и ниво њихове стручне спреме, усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга. У Библиотеци Факултета запослено је укупно пет библиотекарки и једна књижничарка. Све библиотекарке имају високу стручну спрему из друштвено-хуманистичке области и филологије, и положен стручни испит за библиотекаре. Библиотекарке имају лиценце потребне за рад у систему COBISS, које су стекле похађањем одговарајућих курсева у Народној библиотеци Србије (за каталогизацију монографских и серијских публикација, за каталогизацију чланака и некњижне грађе, за израду нормативних записа и електронску позајмицу). Стручно усавршавање библиотекара у протеклом периоду било је важан аспект унапређења квалитета. Поред семинара, обука и Веб-семинара у оквиру пројекта и рада у COBISS–у, библиотекарке су похађале и друге

радионице и семинаре у области коришћења информационих технологија и развијања библиотечких ресурса.

Библиотека Филозофског факултета отворена је за студенте од 8 до 19:30 часова. Један део фонда (референтне публикације, енциклопедије, речници, приручници, часописи, докторске и магистарске тезе и једини, односно последњи примерци монографских публикација) доступан је студентима за рад у читаоници, а остали део фонда студенти могу позајмљивати на 15 дана. За потребе научноистраживачког рада наставника и сарадника Факултета, библиотека обавља међубиблиотечку позајмицу из других библиотека. Библиотека сарађује са матичном Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић“ у Београду, са Народном библиотеком Србије, Универзитетском библиотеком „Никола Тесла“ у Нишу која је задужена за стручну помоћ и координацију рада свих факултетских библиотека Универзитета у Нишу, са Универзитетском библиотеком у Крагујевцу, Библиотеком Филозофског факултета у Новом Саду и другим библиотекама. Библиотека Факултета члан је Заједнице високошколских библиотека Србије.

Простор којим Библиотека располаже је у односу на претхонди циклус самовредовања значајно проширен. Накадашњих 119m² који су припадали Библиотеци су представљали слабост која није омогућавала даљи развој фонда и квалитета услуга. Нови простор у који је Библиотека пресељена сада обухвата 193m², што је значајно проширење. Уз то, библиотека је опремљена намештајем и полицама које су функционалније, па је поред већег простора који има на располагању, повећана и функционална употребљивост тог простора. Тиме је добијено више места за седење, али и индивидуалније позиције за кориснике Библиотеке. Ипак, овим проширењем нису решене сви недостаци, остаје онај који је вазан за простор за смештање књига, па је један део библиотечког фонда и даље смештен у орманима који се налазе у неколико учионица.

Филозофски факултету Нишу обезбеђује студентима свих нивоа студија потребне информатичке ресурсе. Рачунарски центар Филозофског факултета је адекватно технички опремљен и организационо уређен тако да обезбеђује поуздано функционисање локалне рачунарске мреже, интегрисане у академску мрежу Србије, као и несметан рад целокупне електронске инфраструктуре која се користи у наставним, научним и стручним активностима Факултета.. Организација, статус и рад Рачунарског центра уређени су [Статутом Факултета](#), [Правилником о организацији и систематизацији радних места](#). Рачунарски центар опремљен је савременим уређајима, и брине о функционисању компјутерске и електронске опреме на Факултету. Комплетна листа рачунарске и електронске опреме на Факултету дата је у [Табели 9.2 - Попис информатичких ресурса](#).

Информације о рачунарском центру Факултета доступне су на Интернет страници: <https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/racunarski-centar>.

Студентима Филозофског факултета у Нишу су на располагању и услужни рачунари у ходницима факултета у приземљу и на другом спрату. На овим рачунарима је уз највиши ниво безбедности омогућено и коришћење једног USB порта за флеш

меморије. Такође, сви студенти Филозофског факултета имају отворене e-mail адресе на [G Suite платформи](#) и налоге за коришћење [апликације „e-Индекс“](#) која сваком студенту омогућава преглед уписаних семестара, положених испита, уплата за школарину, увид у распоред испита, распоред часова, пријаву испита, попуњавање евалуационих анкета, и сл.

б) SWOT анализа елемената Стандарда 9:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
- Развијен институционални оквир за праћење и унапређење квалитета уџбеника, литературе и других библиотечких ресурса из области социологије +++ - Сви курсеви на МАС социологије су у задовољавајућој мери покривени одговарајућим публикацијама +++ - Библиотечки фонд по обиму и квалитету одговара броју и потребама студената МАС социологије ++ - Факултет и Департман за социологију имају потенцијал и за даљи развој ових библиотечких ресурса +++ - Библиотечки фонд се развија у складу са потребама студијских програма и научноистраживачких пројеката +++ - Постоје одговарајући информатички ресурси, како по питању квантитета, тако и квалитета +++	- Недостатак „компјутерске лабораторије“ која би омогућавала студентима да слободно и према индивидуалним потребама користе информатичке ресурсе +++ - Мањи број библиотечких јединица из области социологије на страним језицима ++ - Недовољно динамичан темпо обнављања рачунара и пратеће опреме и набавке најновијих лиценцираних софтвера +++
Могућности	Опасности
- Јасни и мерљиви параметри који омогућавају адекватно праћења и проверу квалитета свих аспеката овог стандарда +++ - Спремност запослених на Департману за социологију да довољно често преиспитују квалитет литературе и уџбеника у силабусима, на основу различитих показатеља у спровођењу студијског програма, укључујући и резултате студентске евалуације +++ - Велике могућности приступа електронским информацијама преко KoBSON сервиса ++ - Довољан број и одговарајућа квалификациона структура запослених у Библиотеци и Рачунарском центру +++	Значајна зависност финансирања од оснивача (државе), што може да негативно утиче на развој и унапређивање библиотечких и информатичких ресурса ++

- | | |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • Постојећи потенцијали за даље унапређење квалитета информатичких ресурса ++ | |
|---|--|

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

- Праћење ради унапређивања квалитета библиотечких ресурса са циљем континуиране набавке савремене социолошке литературе за библиотеку која би била усклађена са потребама студијског програма МАС социологије;
- Континуирано ажурирање *Правилника о уџбеницима и монографијама* и *Правилника о издавачкој делатности* како би се побољшао квалитет уџбеника из области социологије, али и убрзала процедура за њихово објављивање;
- Обезбеђивање и рационално коришћење наменских средстава за осавремењавање библиотечког фонда најновијом социолошком литературом;
- Коришћење средстава из донација и међународних пројеката за финансирање издавања монографија из области социологије, те набавку (иностране) социолошке литературе и информатичке опреме;
- Обезбеђивање сталног увида у најсавременије информатичке ресурсе и благовремена набавка нове опреме и лиценцираних програма за квантитативну и квалитативну обраду и анализу података (SPSS, CoherisAnalyticsSPAD, QDAMiner, MaxQDA, NVivo, Atlas.ti, ...).

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Стандард 10: Квалитет управљања Департманом за социологију (МАС) и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања Департманом за социологију МАС и квалитет ненаставне подршке постиже се јасним успостављањем ингеренција и одговорношћу свих чланова Департмана и особља за ненаставну подршку. Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке прати се непрекидно, једнако као што се и константно проверава рад персонала задуженог за његово обезбеђивање.

а) Опис

Под квалитетом управљања Департманом за социологију МАС подразумева се постојање савремено конципиране организационе структуре, уз јасно разграничене надлежности и одговорности, као и прецизно дефинисан делокруг рада чланова Департмана. Наставни и сараднички кадар, који чини Департман за социологију МАС, активно реализује наставни процес и учествује у научноистраживачким активностима у оквиру области социологије.

Унутрашња организација Департмана регулисана је [Статутом](#) и општим актима Факултета. Ова регулатива усклађена је са [Законом о високом образовању](#) и [Статутом Универзитета у Нишу](#). Департман своје образовне и научноистраживачке активности остварује кроз:

- (1) извођење наставе и реализацију студијског програма студија социологије,
- (2) спровођење научноистраживачких пројеката у оквиру организационе јединице за научноистраживачку делатност (Центар за социолошка истраживања).

Статут Филозофског факултета дефинише [Веће Департмана за социологију](#) као стручни орган Департмана. Начин рада, поступци, као и надлежности и одговорности овог тела уређени су [Статутом](#), [Правилником о организацији и систематизацији послова на Филозофском факултету](#), [Правилником о раду Филозофског факултета](#), као и Уговорима о раду запослених. Према члану 33 [Статута](#), управљање Департманом поверено је управнику. Декан Факултета именује и разрешава управника из реда наставника Департмана, на основу предлога Већа департмана. Мандат управника траје три године. Истовремено, Веће департмана именује секретара Департмана на период од једне године.

Састав Већа департмана чине наставници који су у радном односу на Факултету и распоређени на Департману за социологију (<https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje>). Ово тело доноси одлуке у оквиру својих надлежности већином гласова присутних чланова. За пуноважност одлучивања неопходно је присуство више од половине укупног броја чланова. Седницама Већа департмана руководи управник. Уколико је управник одсутан, седнице води наставник кога он овласти. Секретар Департмана води записник са седница. Све одлуке, предлоге, мишљења и закључке потписује управник, након чега се они прослеђују надлежним органима и службама Факултета, укључујући Наставно-научно веће Факултета.

Опис надлежности Већа департмана на нивоу МАС социологије обухвата следеће активности:

- израду предлога студијских програма мастер академских студија,
- утврђивање предлога распореда наставе, укључујући предавања и вежбе за текућу школску годину,
- формулисање предлога наставног плана,
- анализу и разматрање успеха студената,
- одобравање тема мастер радова, именовање ментора, као и формирање комисија за оцену и одбрану мастер рада,
- именовање комисија за еквиваленцију мастер студијских програма, доношење одлука о признавању испуњених обавеза и положених испита, као и о укупном броју стечених ЕСПБ бодова, уз обављање и других послова у складу са [Законом](#) и [Статутом](#).

У процесу обезбеђења квалитета студијских програма и наставе, студентима МАС нивоа омогућено је учешће у раду Департмана. Њихово учешће нарочито долази до изражаја у питањима која се односе на реформу студијских програма, унапређење ефикасности студирања, утврђивање броја ЕСПБ бодова, као и у другим темама значајним за студенте.

У циљу јачања активне улоге студената у функционисању Факултета, студенти социологије имају своје представнике у [Студентском парламенту](#). Путем овог тела они остварују своја права и штите своје интересе. Начин избора представника, састав и надлежности Студентског парламента прописани су члановима 103, 104, 105 и 106 [Статута](#) Факултета.

Када је реч о организацији ненаставне подршке, на Факултету није формирана посебна организациона јединица која би се бавила искључиво пословима везаним за МАС социологије. Уместо тога, функционише јединствени Секретаријат Факултета, у оквиру којег делују:

- Секретар
- Кабинет Декана
- Служба за наставу и студентска питања,
- Служба за мастер и докторске студије,
- Служба за опште и правне послове,
- Финансијска служба и
- Техничка служба.

На челу сваке од побројаних служби налази се шеф службе, који непосредно координира рад и одговоран је за успешну реализацију задатака. Секретаријат Факултета има укупно 54 лица, од којих 10 ради на основу уговора о раду на одређено време ([Табела 10.1](#)). За директну сарадњу са студентима социологије у оквиру Службе за мастер и докторске студије задужена је [Симонида Пејчић](#), дипломирани социолог, запослена као самостални стручно-технички сарадник за студије и студентска питања.

У целини, ненаставно особље Факултета чини стручно оспособљени појединци који обезбеђују ефикасну подршку реализацији свих студијских програма. Организација рада и систематизација послова у Секретаријату уређене су [Правилником о систематизацији радних места на Факултету](#). У случају премештања запослених из једне службе у другу, као и на друга радна места у оквиру исте службе, поступци и услови уређени су [Правилником о раду](#) и Уговорима о раду, у складу са [Законом](#).

Квалитет управљања и ненаставне подршке на свим нивоима студија, укључујући МАС, обезбеђује се кроз систематично и плански организовано праћење, редовну супервизију и израду периодичних извештаја о раду запослених у факултетским службама. Истовремено се спроводи континуирано вредновање рада органа пословођења и служби. У том процесу примењују се и подстицајне и корективне мере, као и активности усмерене на унапређење радних способности ненаставног особља. Све наведено дефинисано је [Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета у Нишу](#). Посебно је значајно да наставници, студенти и ненаставно особље имају могућност да процењују рад и деловање управљачког и ненаставног кадра. У оквиру овог процеса, Факултет придаје нарочиту пажњу праћењу односа управљачког и ненаставног особља према студентима. Такође се вреднују њихова мотивисаност, заинтересованост, одговорност и степен професионалности у раду са студентима.

Факултет примењује различите облике стимулативног награђивања како би подржао запослене. Као пример може се навести увећање зараде на основу остварених радних резултата. Поред тога, посебна пажња посвећује се унапређењу квалификационе структуре запослених, кроз омогућавање различитих облика континуираног стручног усавршавања.

Праћење, контрола и процена рада ненаставног особља у надлежности су секретара Факултета и шефова појединачних служби. Поступци за унапређење рада, као и дисциплинске мере у случају повреде радних обавеза, уређени су [Правилником о раду](#) и Уговорима о раду, у складу са [Законом](#). Све наведене активности успостављене су са циљем стварања услова за развој културе квалитета, компетентности и високог степена професионалности у раду. Истовремено, оне доприносе унапређењу односа ненаставног особља према студентима и другим корисницима услуга.

За праћење и вредновање рада ненаставног особља користе се подаци који се прикупљају из периодичних извештаја о раду стручних служби, као и резултати студентских евалуација. Ови подаци достављају се декану, продеканима, секретару Факултета и *Комисији за унапређење квалитета*. Резултати анкетања студената приказани су у [Прилогу 10.26](#), док су примери упитника доступни на интернет страници Факултета.

У летњем семестру школске 2025/26. године обављено је последње обимно пропитивање студентске популације о квалитету рада управе и ненаставне подршке. Од укупно 604 студената који су одговарали на постављена питања у анкети, било је и 42 студента социологије са сва три нивоа студија (основне, мастер и докторске студије). Генерално посматрано резултате студентске евалуације, студенти социологије високо вреднују управљање Филозофским факултетом, као и подршку коју добијају од надлежних стручних служби.

У њиховим исказима преовлађује општи позитиван утисак о институционалном функционисању, уз исказану осетљивост за питања организационе ефикасности, доступности информација и комуникације. У целини је позитивно вреднован рад ненаставних служби и услове функционисања Факултета. Рад управе оцењен је просечном оценом 3,94, рад библиотеке оценом 4,31, рад службе за наставу и студентска питања оценом 4,27, рад рачунарског центра оценом 4,12, рад финансијске службе оценом 4,15, рад правне службе оценом 4,09 и услови рада и одржавања простора оценом 4,37. Укупни просек свих оцена је 4,18 и виши је од опште факултетског просека.

Оцењујући највишим оценама услове рада и одржавања простора (4,37), као и труд библиотекара (4,31) и службе за наставу и студентска питања (4,27), студенти социологије показали су да посебно вреднују инфраструктурне услове, доступност литературе и организацију свакодневне административне подршке. Високе оцене имају и финансијска служба (4,15), рачунарски центар (4,12) и правна служба (4,09). Најнижом оценом процењен је рад управе (3,94). Распон додељених оцена указује на релативно уједначену структуру резултата и одсуство већих осцилација у процени различитих сегмената система.

За разлику од других подузорака, у пратећим коментарима студената социологије приметна је нешто израженија склоност ка ширем вредновању институционалне функционалности и организационе структуре. Уочава се релативно јасна потреба за већом прегледношћу информација и ефикаснијом организацијом комуникације. Студенти повремено указују да поједине управне процедуре делују непотребно сложено или да информације нису увек довољно систематизоване, што може отежати сналажење у свакодневним административним обавезама. Посебно се издваја потреба за јаснијим и централизованијим моделом информисања.

Однос запослених према студентима позитивно је вреднован. Професионалност, коректност и спремност службеника да помогну студентима препознају се као значајан позитиван аспект институционалног функционисања. То указује да се евентуалне примедбе пре свега односе на организацију система, а не на квалитет непосредне комуникације са службама.

Студенти очекују једноставнији приступ административним процедурама и прегледније дигитално окружење, нарочито када је реч о информацијама које се односе на студентске обавезе, рокове и административне поступке.

У конкретне могућности за побољшање функционисања институције убрајају: даље унапређење организације информисања и комуникационе структуре, оптимизацију административних процедура (већа транспарентност и поједностављивање механизма коришћења), развој функционалнијег дигиталног окружења, јачање комуникације између служби и студената, као и очување добрих пракси високо оцењених служби. Студентима социологије посебно је значајно да информације које се односе на студентске обавезе, рокове и административне поступке буду јасно систематизоване и лако доступне, како би се смањила могућност нејасноћа и додатног административног оптерећења студената. Пожељно је, оцењују студенти, додатно унапредити дигиталне сервисе, централизовати најважније административне информације и обезбедити лакши приступ процедурама које се односе на свакодневне студентске обавезе.

Корисно би било развити прегледнији модел дигиталног информисања и унапредити комуникационе канале кроз које студенти добијају административна обавештења.

6) SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
• Овлашћења управника департмана и секретара јасно су утврђена релевантним актима установе, пре свега Статутом +++ • Статут Факултета прецизно дефинише организациону поставку департмана +++ • Надлежности и одговорности Већа Департмана у области МАС социологије јасно су утврђене +++ • Студентима је омогућено учешће у раду Већа Департмана, посебно у питањима која се односе на студијски програм, наставни процес и ефикасност студирања на мастер студијама +++ • Ненаставно особље обучено је и компетентно за квалитетно пружање подршке реализацији студијског програма мастер академских студија +++ • Успостављена је ефикасна и развијена комуникација између управника департмана, секретара и Службе за мастер и докторске студије +++ • Квалитетно управљања и ненаставна подршка базирају се на континуираном праћењу, студентским евалуацијама, као и примени стимулативних и корективних мера усмерених ка ненаставном особљу +++ • Периодично анкетирање којим се процењује студентско мишљење о раду управљачког и ненаставног особља +++ • У оквиру <i>Службе за мастер и докторске студије</i> примењују се савремена технолошка решења која доприносе већој ефикасности рада ++	• Укљученост студената у рад департмана и Факултета није оптимална, што може да произведе недовољно уважавање њихових предлога, примедби и специфичних потреба у организацији наставе и наставног процеса ++ • Периодична преоптерећеност ваннаставних служби (упис студената, крај школске године, пријава испита, овера семестра и сл.) ++

Могућности	Опасности
• Могуће је увести обавезне програме едукације за ненаставно особље у области законске регулативе високог образовања, као и унапређења комуникације са студентима +++ • Подношење полугодишњег извештаја о раду од стране ненаставног руководиоца којим се вреднује рад запосленог на основу дефинисане радне обавезе по уговору о раду. Извештај треба да садржи просечну оцену о раду запосленог, као и предлог стимулативних мера у циљу повећања радне ефикасности. ++ • Подстицање студената на интензивније праћење и оцену рада управљачког и ненаставног особља ++ • Увођење савременијих метода за систематско оцењивање квалитета рада стручних служби и квалитета управљања ++	• Ограничени финансијски ресурси Факултета, као последица неповољне економске ситуације у земљи услед деловања унутрашњих и спољашњих чинилаца (кризе, ратни сукоби и сл). ++ • Угрожена аутономије факултета неочекиваним и непримереним политичким одлукама надлежних државних институција +++ • Непланирана кретања у области запошљавања у јавном и приватном сектору ++ • Недовољна сарадња мастер студената социологије са студентском службом када је у питању прикупљање информација о њиховом радном искуству, пословним способностима и сл. ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

- У случају да материјални ресурси то омогуће, унапређење квалитета ненаставне подршке Департману за социологију на свим нивоима студија може се постићи ангажовањем ненаставног кадра из појединих стручних служби на пословима техничких секретара департмана;
- Поред тога, у циљу спречавања евентуалне недовољне ангажованости ненаставног особља, потребно је систематски радити на увођењу обавезног и континуираног стручног усавршавања. Овакве активности допринеле би јачању њихових компетенција и унапређењу квалитета комуникације са мастер студентима;
- Додатно, препоручљиво је спровести поједине активности предвиђене документом [Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета 2024/2025 до 2026/2027.](#) Овај документ предвиђа даље унапређење електронских сервиса, ради поједностављења административних процедура за студенте и запослене. Ово обухвата развој дигиталних образаца, онлајн комуникацију са службама и унапређење постојећих информационих система. Поред тога, акценат је стављен на покретање иницијативе за организовање обавезних едукација са циљем унапређења комуникације, међусобне сарадње и подршке између студената, стручних служби и наставног особља, као и размену добрих пракси са сродним службама других факултета у земљи и иностранству;
- Постављање на видном месту на факултету „кутије за примедбе“ (алтернативно, израда „дигиталне кутије“) у којој запослени и студенти могу остављати

примедбе и сугестије у вези са организацијом и управљањем радом Факултета, али и радом ненаставног и наставног особља;

- Побољшати организацију и систематизацију послова са циљем унапређивања међусобне сарадња између организационих делова и прецизирати одговорност и овлашћења сваког руководиоца и извршиоца појединих активности;
- За праћење и оцењивање рада запослених у ваннаставној активности увести подношење полугодишњих извештаја од стране непосредног руководиоца којим се вреднује рад запосленог;
- Анализирати организационе моделе за органе управљања и ваннаставно особље страних еминентних високообразовних институција у циљу усклађеног осавремењавања сопственог модела рада;
- Јачање Алумни клуба.

Показатељи и прилози за стандарда 10:

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.26. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби (Упитник 1 и Упитник 2)

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

а) Опис

Департман за социологију Филозофског факултета у Нишу располаже одговарајућим просторним капацитетима за извођење наставе на мастер академским студијама Социологија. На располагању су учионице, сале за предавања (амфитеатри), рачунарске учионице, кабинети, библиотека и читаоница. Додатно, Департман за социологију у наставном процесу користи и доступне информационо-комуникационе технологије Филозофског факултета у Нишу, што је нужно за квалитну реализацију наставних активности и обављање научних истраживања. Члановима Департмана за социологију доступни су сви сопствени и уговором обезбеђени просторни капацитети Филозофског факултета у Нишу, укупне површине 7.704 m² ([Табела 11.1: Укупна површина са површином објекта](#)). У случају потребе, Департман за социологију може да користи простор Електронског факултета Универзитета у Нишу, са којим Филозофски факултет у Нишу има потписан уговор о закупу.

Поред сопственог простора којим Факултет располаже, за потребе реализације наставног процеса и научно-истраживачког рада користе се и додатни просторни ресурси Универзитета у Нишу и Електронског факултета. У односу на претходни циклус самовредновања, просторни капацитети су додатно унапређени реорганизацијом постојећих просторија и ослобађањем дела простора који је раније користио Природно-математички факултет, чиме су створени повољнији услови за реализацију наставних и научно-истраживачких активности. У складу са укупним бројем студената и потребом координације наставе између различитих департмана, одређене просторије које се раније нису користиле за реализацију наставе, сада су прилагођене за наставне сврхе (учионица 3; 4; 101; 102; и 435).

За потребе реализације наставе на даљину, департману за социологију је на располагању и сала Факултета која поседује опрему за студије на даљину. Такође, наставном особљу Департмана за социологију доступан је и велики број апликација које омогућавају и олакшавају реализацију наставе на даљину (Google Meet, Zoom, Google classrooms апликација).

Департман за социологију располаже адекватном техничком опремом, информационом инфраструктуром и мултимедијалним средствима у наставном процесу на мастер академским студијама Социологија. Доступна опрема за реализацију наставе обухвата рачунаре, лаптопове, школске табле, беле табле и интерактивне табле, видео-пројекторе и платна за пројекцију, телевизоре, звучнике, фотокопир апарате, штампаче и скенере, савремену опрему за видео-конференције, као и друга техничка и мултимедијална средства ([Табела 11.2: Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)).

Факултет је у претходном периоду функционално прилагодио једну просторију у телевизијски студио опремљен аудио-видео опремом (Blackmagic камере, студијски микрофони, монтажни рачунар, расвета, телепромптер, green screen и друга продукциона опрема). Ова просторија се по потреби може користити за снимање о обраду наставних материјала, презентација и различитих образовних и научних садржаја.

У претходном периоду унапређени су библиотечки капацитети Филозофског факултета. Кроз проширење простора намењеног смештају и чувању библиотечке грађе, створени су бољи услови за организацију и доступност библиотечког фонда. Тиме се поспешује подршка наставном процесу и научно-истраживачком раду студената мастер академских студија Социологија и наставног особља.

Библиотека Филозофског факултета обезбеђује и приступ релевантним научним и стручним електронским базама података. Базе су доступне како наставницима и сарадницима, тако и студентима мастер академских студија Социологија у циљу иновирања наставног процеса и научноистраживачког рада. Приступ овим ресурсима (савременој домаћој и међународној научној продукцији), олакшава израду предиспитних активности, семинарских и мастер радова, као и реализацију научноистраживачких пројеката ([Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе](#)).

Студентима и особљу Департмана за социологију омогућено је коришћење услуга Рачунарског центра, као и скриптарнице при Факултету (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала). На простору факултета доступан је и бежични интернет (WiFi), као што су и рачунари, поред рачунарских учионица, доступни студентима и студенткињама за несметано коришћење. Наведени ресурси омогућавају несметан приступ информационо-комуникационим технологијама и дигиталним садржајима, чиме се стварају адекватни услови за реализацију наставних, научних и других образовних активности.

б) SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
- Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената социологије којима Депатман располаже; (+++) - Усклађеност савремене техничке и информационе опреме са потребама Департмана за извођење наставе и научно истраживачког рада; (+++) - Техничко-технолошка опремљеност простора	- Центар за социолошка истраживања при Департману за социологију тренутно не располаже засебном просторијом, што у извесној мери отежава несметано спровођење научно истраживачких активности; (+++). - Постојећи капацитет библиотеке није у потпуности прилагођен потребама студената што може отежати реализацију академских

намењених настави и научно-истражовачком раду је на врло задовољавајућем нивоу; (+++) • Инфраструктура Факултета омогућава спровођење наставе на даљину (опремљене сале и дигиталне платформе за онлајн наставу (+++)) • Омогућен је несметан приступ дигиталним ресурсима при реализацији наставе и научноистраживачког рада због покривености простора Факултета бежичном интернет мрежом (WiFi); (++) • Доступност услуга Рачунарског центра наставницима и студентима, као и расположивост скриптарнице при Факултету; (++)	обавеза у току семестара као и у време испитних рокова; (++) • Ограничена доступност рачунарских учионица студентима за самостални рад; (++) • Већи број наставника и сарадника дели кабинете што може утицати на научну продукцију и менторски рад; (++) • Делимични инфраструктурни изазови попут оштећености крова Факултета, могу утицати на функционалност простора и квалитет услова за рад; (++)
Могућности	Опасности
• Просторне ресурсе могуће је проширити коначним исељавањем Департмана за хемију Природно-математичког факултета. Те просторије могу бити адаптиране за потребе научно-истраживачких активности, па се може оформити просторија за рад Центра за социолошка истраживања; (+++) • У плану је даљи развој и унапређење капацитета за спровођење наставе на даљину; (+++) • Учешће чланова Департмана за социологију у међународним научним пројектима, може повећати техничке ресурсе који се користе у настави; (++) • Унапређење софтверске инфраструктуре кроз куповину лиценцираних Microsoft пакета за рачунарску опрему намењену студентима и наставном особљу Департмана за социологију; (+++)	• Финансирање Факултета у значајној мери заснива се на средствима оснивача, што ограничава флексибилност и динамику унапређења просторних и техничких капацитета, због чега је од посебног значаја очување сопствених извора финансирања Факултета; (+++) • Ограничена финансијска средстава за редовно одржавање и замену информационо-комуникационе опреме; ++ • Старост зграде Факултета и потреба за континуираним инвестиционим и текућим одржавањем представљају значајан финансијски издатак; (+++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

У наредном периоду посебна пажња биће усмерена на даље јачање просторних и техничких капацитета, како оних који подржавају реализацију наставног процеса, тако и научно-истраживачког рада на Департману за социологију. Као један од приоритета издваја се обезбеђивање посебног простора за рад Центра за социолошка истраживања, опремљеног одговарајућом истраживачком и рачунарском опремом. Формирањем оваквог простора створили би се повољнији услови за реализацију научно-истраживачких активности наставника, сарадника и истраживача, али и за активније укључивање студената мастер академских студија Социологија у истраживачке пројекте ради стицања практичних знања и искустава.

Планиране активности тичу се и даљег унапређивања инфраструктурних услова за рад наставног особља. Предвиђено је проширење просторних капацитета кабинета како би се обезбедило функционалније радно окружења за припрему наставе, менторски рад и спровођење научно-истраживачких активности. Тежиће се организационом решењу према којем би се значајно смањио број наставника и сарадника у једном кабинету. Планиране су и приоритетне инфраструктурне интервенције, пре свега санација крова зграде Факултета са намером да се обезбеде стабилни услови за рад

Такође, унапређење софтверске инфраструктуре планира се кроз набавке одговарајуће лиценце Microsoft компаније за рачунарску опрему коју би користило како наставно особље Департмана за социологију, тако и сами студенти. На тај начин би се подигао ниво техничке опремљености, а последично и квалитет наставног и научно-истраживачког рада.

У наредном периоду тежиће се и бољој организацији коришћења постојећих рачунарских ресурса и учионица, али и капацитета читаонице библиотеке како би се створили још бољи услови за самосталан рад студената Департмана за социологију.

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Активна и континуирана укљученост студената мастер академских студија социологије у процесе самовредновања и обезбеђења квалитета на Департману за социологију остварује се кроз више комплементарних механизма. Пре свега, студенти учествују у раду релевантних органа и тела високошколске установе, затим кроз активности студентских организација, док значајан вид њиховог ангажовања представља и редовно учешће у поступцима евалуације квалитета. Евалуација се спроводи периодично, анкетањем свих студената мастер студија, чиме се обезбеђује систематично прикупљање повратних информација о раду Департмана и Факултета у целини.

а) Опис

Департман за социологију полази од становишта да активно учешће студената представља један од кључних предуслова обезбеђења и континуираног унапређења квалитета студијског програма, у складу са савременим стандардима високог образовања и релевантним европским смерницама. Полазећи од тога, студенти мастер академских студија социологије препознају се као равноправни актери образовног процеса и значајан извор валидних повратних информација о квалитету наставе, условима студирања и укупном раду Департмана и Факултета. Њихови ставови и искуства третирају се као релевантан и незаменљив основ за вредновање, очување и унапређење квалитета студијских програма и наставног процеса.

Улога студената у процесима самовредновања и провере квалитета јасно је дефинисана и нормативно уређена општим и појединачним актима високошколске установе, укључујући [*Статут Филозофског факултета Универзитета у Нишу*](#) и [*Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђивање квалитета*](#). Такође, [*Стратегијом обезбеђења квалитета*](#) и пратећим [*Акционим планом за спровођење стратегије*](#) студенти су експлицитно позиционирани као релевантни субјекти система обезбеђења квалитета, са јасно дефинисаном улогом у процесима његовог спровођења и унапређења. Укљученост студената мастер студија у процесе самовредновања и провере квалитета на Департману за социологију остварује се кроз више међусобно повезаних механизма:

- 1) Активно учешће представника студената у раду студентских организација, као и органа управљања и стручних тела Факултета и Универзитета надлежних за обезбеђење и унапређење квалитета рада установе;
- 2) Учесће студената у свим релевантним фазама процеса самовредновања рада Департмана и Факултета у целини;
- 3) Укључивање студената у различите наставне, академске и институционалне активности усмерене на континуирано унапређење квалитета наставе и студијских програма.

Сваки од наведених механизма има јасно дефинисану улогу у систему обезбеђења квалитета и доприноси његовој ефикасној и доследној примени кроз

операционализацију конкретних облика учешћа студената, у складу са важећим законским и институционалним оквиром.

1) Активно учешће студената у раду органа управљања и стручних тела Факултета представља један од кључних облика њихове институционалне укључености у систем обезбеђења квалитета. Представници студената мастер студија учествују у раду релевантних тела надлежних за праћење и унапређење квалитета рада Факултета, укључујући пре свега Наставно-научно веће Филозофског факултета ([Прилог 13.1](#)), Савет Факултета ([Прилог 13.2](#)), Центар за унапређивање квалитета и у оквиру њега Комисију за унапређење квалитета ([Прилог 13.1](#)), као и Дисциплинску комисију и Комитет за професионалну етику (по два представника студената који нису стални). Представници студената који учествују у раду различитих стручних тела Факултета улазе у састав укупног броја чланова тих тела приликом расправљања и одлучивања о питањима од значаја за студенте. То се посебно односи на питања која се тичу осигурања квалитета наставе, правила студија, плана рада, календара рада, уписне политике Факултета, реформе студијских програма, анализе ефикасности студирања и утврђивања броја ЕСПБ бодова, измена и допуна Статута, предлагања кандидата за орган пословођења и предлагања финансијског плана Факултета.

Поред тога, укључивање мастер студената и њихових интереса у процесе планирања и унапређења квалитета рада Департмана за социологију остварује се кроз различите облике студентског организовања. Посебан значај има деловање Студентског парламента као институционалног облика организовања студената, који функционише аутономно, делује јавно и обухвата студенте свих нивоа студија. У оквиру својих надлежности, утврђених Статутом Факултета (члановима 103–106) и релевантним законским прописима ([Законом о високом образовању](#) и [Законом о студентском организовању](#)), Студентски парламент је усмерен на активно укључивање студената у рад Факултета, као и на заштиту њихових права и остваривање интереса. Представници студената, изабрани од стране Студентског парламента, учествују у раду тела Факултета, артикулишући ставове шире студентске популације и преносећи их у процес доношења одлука. На тај начин обезбеђује се континуирана двосмерна комуникација између студената и управљачких структура, као и транспарентно укључивање студентских интереса у процесе планирања и унапређења квалитета рада установе.

2) Учесће студената у свим релевантним фазама процеса самовредновања рада Департмана за социологију и Факултета у целини представља још један од кључних механизма обезбеђења и унапређења квалитета. Студенти мастер академских студија активни су у прикупљању релевантних података, пре свега кроз учешће у поступцима анкетирања, који су усаглашени са одредбама [Правилника о студентском вредновању квалитета студија Универзитета у Нишу](#). Анкетирање се спроводи електронски, анонимно и периодично, на крају семестра, што доприноси већој објективности, олакшаном приступу упитнику са различитих електронских уређаја и персонализованих факултетских налога, доступност упитника током дужег временског периода и слично.

Параметри евалуације који се односе на квалитет наставног процеса за појединачне предмете универзални су за студенте свих нивоа студија, укључујући и оне на мастер академским студијама социологије, и обухватају процене кључних области, као што су:

- квалитет наставе на предмету
- квалитет наставног материјала
- објективност оцењивања и
- квалитет наставног особља (наставника и сарадника). ([Упитник за вредновање квалитета наставног процеса за предмет – за студенте свих нивоа студирања](#)).

Истовремено, студенти спроводе своје интерне евалуације квалитета рада наставника и сарадника, на основу којих формирају мишљење о њиховом педагошком раду, које чини саставни део поступка избора наставника.

Када је у питању вредновање квалитета студијског програма на високошколској установи, студенти завршних година мастер академских студија социологије попуњавањем анкете дају своју процену о кључним питањима која се односе на:

- исходе учења и квалитет наставног процеса
- квалитет уџбеника, литературе, доступних библиотечких и информатичких ресурса
- ефективност управљања Факултетом и ненаставне подршке
- квалитет простора и опреме
- улогу студената у самом процесу самовредновања и провери квалитета. ([Упитник за вредновање квалитета студијског програма на високошколској установи – за студенте завршних година основних и мастер академских студија](#))

Уколико анкетама нису обухваћена питања које студент сматра значајним, могуће је да своје мишљење изрази у наративној форми, додатним коментарима. Прикупљени подаци представљају основу за израду извештаја о самовредновању и планирање мера за континуирано унапређење квалитета студијског програма и наставног процеса.

С обзиром на мали број уписних места на мастер студијама, подаци се приказују обједињено за све департмане, што осигурава потпуну анонимност и ваљаност резултата. Према резултатима последње анкете реализоване током децембра 2025. године ([Извештај о самовредновању квалитета наставе на Филозофском факултету у Нишу за академску 2024 / 2025. годину – мастер академске студије](#)), налази SWOT анализе и резултати студентске евалуације указују да кључне снаге наставног процеса на мастер академским студијама представљају доступност наставника, стабилност система оцењивања и развијена пракса дигиталне подршке учењу, док уочени изазови пре свега упућују на потребу за унапређењем динамике наставних и испитних активности и јачањем интерактивних облика наставног рада. Управо у том правцу усмеравају се и даље активности институције у оквиру континуираног циклуса праћења и унапређења квалитета наставе.

3) Учешће студената мастер академских студија социологије у процесима унапређења квалитета рада Департмана и Факултета остварује се кроз више међусобно повезаних наставних, академских и институционалних активности. Посебно се истиче значај активног укључивања студената у рад [Центра за унапређивање квалитета](#), организационе јединице Факултета надлежне за реализацију процеса самовредновања и анализу квалитета. У оквиру Центра, студенти учествују као чланови Комисије за унапређење квалитета и одговарајућих радних група, где активно доприносе спровођењу анкетирања, обради и анализи резултата студентских евалуација, као и предлагању мера за одржавање и унапређење успешности студирања, квалитета наставе и укупног рада установе. Ове активности предвиђене су Правилником о раду Центра ([Правилник о раду Центра за унапређење квалитета](#)), а реализују се у координацији са радом Студентског парламента, са циљем препознавања актуелних потреба студентске популације и предлагања адекватних мера и решења. Резултати анкета, њихова анализа и предлог мера за унапређење квалитета приказани су у извештајима о самовредновању, који су доступни студентима, наставном и ненаставном особљу, као и широј јавности преко интернет странице Факултета.

Поред учешћа у формалним телима, студенти мастер академских студија социологије доприносе унапређењу квалитета и кроз реализацију конкретних академских и институционалних активности, као што су истраживачки оријентисан рад, трибине, радионице, Недеља Департмана, као и у иницијативама за унапређење наставних програма и просторно-техничких услова рада. Посебан вид њиховог доприноса огледа се у могућности ангажовања студената мастер академских студија као демонстратора у извођењу наставе, под менторством наставника, чиме се непосредно укључују у наставни процес и доприносе његовом унапређењу. [Канцеларија за развој каријере и подршку студентима](#) представља додатни механизам за оснаживање мастер студената у овим процесима, пружајући информације о могућностима укључивања у рад установе и помоћ при спровођењу студентских иницијатива и решавању конкретних проблема.

Континуираним укључивањем у све поменуте активности, студенти мастер академских студија социологије не само да доприносе унапређењу квалитета наставе и студијских програма, већ и развијају своје академске и професионалне компетенције, оснажујући своју улогу као активних актера у систему високог образовања.

б) SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
• Институционално јасно дефинисана и нормативно уређена улога студената у систему обезбеђења квалитета (Статут, Правилници, Стратегија и Акциони план). +++ • Развијени и разноврсни механизми	• Могућност недовољне мотивисаности студената за учешће у активностима на унапређењу квалитета. ++ • Недовољна укљученост студената мастер студија у ваннаставне и институционалне

укључивања студената (учешће у органима управљања, комисијама, Студентском парламенту, академским активностима). +++ • Систематско и редовно спровођење анонимних електронских анкета као поузданог инструмента евалуације квалитета наставе и студијског програма. +++ • Висок ниво квалитета наставе, доступности наставника и стабилност система оцењивања (према резултатима евалуације). ++ • Активно учешће студената у раду Центра за унапређење квалитета и процесима самовредновања. +++ • Развијени додатни облици академског ангажовања студената мастер студија (истраживачке активности, Недеља Департмана, трибине, радионице). ++ • Могућност ангажовања студената као демонстратора, што доприноси квалитету наставе. +++ • Постојање Канцеларије за развој каријере и подршку студентима као механизма институционалне подршке. ++ • Значајна улога студената у процени педагошког рада наставника кроз интерне евалуације, чији резултати непосредно доприносе поступцима избора наставника. +++	активности, посебно услед професионалног ангажовања током студија, што може утицати на варијабилан ниво њихове партиципације у процесу унапређивања квалитета. ++ • Ограничен ниво активног учешћа студената у раду органа Факултета, који може бити условљен уздржаношћу у јавном изношењу ставова. +++ • Мањи обухват узорка на мастер студијама условљен малим бројем студената (агрегирани подаци по департманима). +++ • Онлајн анкетирање које није засновано на добровољном учешћу може код појединих студената утицати на ниво мотивације и задовољства процесом евалуације. ++ • Ограничена промоција и доступност резултата студентских евалуација ван оквира институције (званични портали и друштвене мреже). ++
Могућности	Опасности
• Даље унапређење дигиталних алата за евалуацију и комуникацију са студентима. ++ • Поред већ успостављеног онлајн анкетирања, већа заступљеност студената мастер академских студија у процесима самовредновања и обезбеђивања квалитета може се додатно унапредити применом флексибилних облика укључивања, као што су електронска комуникација и могућност учешћа у раду појединих тела на даљину. ++ • Јачање интерактивних облика наставе и већег укључивања студената у креирање наставног процеса. +++ • Развој механизма за праћење имплементације студентских предлога. +++ • Значајније повезивање активности Канцеларије за развој каријере и подршку студентима са процесима обезбеђења квалитета. ++ • Могућности за даље разрађивање сарадње између Студентског парламента и Центра за унапређење квалитета Факултета +++	• Потенцијална недовољна мотивација студената мастер академских студија за учешће у анкетама и телима Факултета. ++ • Отежано учешће студената мастер академских студија у раду Комисије за унапређење квалитета услед професионалног ангажовања и/или територијалне удаљености. ++ • Неповерење студената да ће укључивање у процес самовредновања донети стварне промене или да ће њихови предлози бити саслушани и уважени ++ • Формализација учешћа студената без суштинског утицаја на доношење одлука. +

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

Иако се може закључити да је већина захтева Стандарда 13 испуњена, идентификоване слабости и потенцијалне претње кроз SWOT анализу указују на области у којима је могуће унапређење квалитета. Кључни правци интервенције могу се односити на:

- *Активније ангажовање на јачању свести и знања студената о систему обезбеђења квалитета, његовом функционисању и његовим кључним носиоцима* – потребно је подстицати већи број студената мастер студија да активно учествују у раду Студентског парламента и Комисије за унапређење квалитета. Ово се може остварити кроз информативне састанке и кратке едукативне радионице о улози и значају ових тела и значају активног учешћа студената у њиховом раду. Истовремено, флексибилни облици учешћа студената у телима Факултета, путем онлајн састанака и видео-конференција, могу омогућити укључивање студената мастер студија социологије који због територијалне удаљености или професионалних обавеза не могу присуствовати уживо.
- *Повећање транспарентности и видљивости резултата студентских евалуација* – усталити редовне јавне презентације резултата анкетирања на порталу Факултета, страницама Студентског парламента и друштвеним мрежама, уз кратке месечне или семестралне извештаје који истичу кључне налазе и предложене мере за унапређење. Такође, интегрисање повратних информација из анкета у студентске и наставне платформе омогућило би студентима бољу информисаност и јаснију повезаност између њиховог ангажовања и конкретних корака за унапређење квалитета наставе и студијских програма.
- *Наставак ангажовања студената као демонстратора у настави* – поред већ постојећег редовног праћења њиховог рада од стране менторских наставника, могуће је увести и неки вид формалне евалуација ефеката њиховог ангажмана на квалитет наставе. На пример, кроз кратке извештаје студената и менторских оцена наставника, уз могућност да се добијени подаци користе за даљу оптимизацију наставног процеса.
- Као завршна мера за унапређење Стандарда 13 предлаже се *континуирана евалуација и унапређење система учешћа студената мастер академских студија*. То подразумева редовну анализу њиховог ангажовања и задовољства у свим облицима учешћа – од анкетирања и рада у телима Факултета до академских и институционалних активности. На основу добијених резултата и повратних информација, активности и методе ангажовања студената треба прилагођавати како би се повећала партиципација, осигурао квалитет наставе и континуирано унапређивао систем обезбеђења квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 13.1. Списак студената чланова Наставно-научног већа Филозофског факултета у Нишу

Прилог 13.2. Списак студената чланова Савета Филозофског факултета у Нишу

Прилог 13.3. Списак студената чланова Комисије Центра за унапређење квалитета
Филозофског факултета у Нишу

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Департман за социологију Филозофског факултета Универзитета у Нишу систематски прикупља релевантне информације о обезбеђивању квалитета мастер студијског програма и врши континуирано праћење, периодичну проверу у циљу унапређивања квалитета курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања, завршног мастер рада, литературе и наставних средстава.

а) Опис

Послове вредновања, унапређивања и обезбеђивања квалитета обавља [Центар за унапређење квалитета](#) Филозофског факултета у Нишу као стручно и саветодавно тело, унутар кога постоји [Комисија за унапређење квалитета](#) коју чине и представници наставника и студената са Департмана за социологију. Комисија припрема извештај на основу кога се одлучује о мерама за унапређивање квалитета мастер студијског програма за социологију, наставног и научноистраживачког рада и оцењивања студената у оквиру предиспитних обавеза и на испиту.

Центар за унапређење квалитета обавља више активности усмерених на праћење и унапређивање квалитета рада Факултета. Његове надлежности обухватају утврђивање програма рада, примену [Стратегије обезбеђења квалитета](#) на Факултету, као и спровођење поступака самовредновања и процене квалитета студијских програма, наставног процеса и научно-истраживачког и стручног рада. Центар такође организује електронску евалуацију наставног процеса и студијских програма, припрема и подноси извештаје о резултатима самовредновања Наставно-научном већу и доставља релевантне податке и информације о квалитету на захтев *Комисије за акредитацију и проверу квалитета*. Поред наведеног, Центар обавља и друге послове који доприносе унапређивању квалитета рада Факултета.

Оснивањем Центра као главне организационе јединице система обезбеђивања квалитета, Филозофски факултет је на компетентан начин регулисао институционалне оквире, за систематско праћење и периодичну проверу квалитета у свим релевантним областима.

Наставници и сарадници Департмана за социологију континуирано прате успешност и ефикасност студирања ослађајући се на више показатеља: просечна оцена током студија, просечне оцене на положеним испитима из појединачних предмета, трајање студирања, пролазност на испитима, као и однос броја уписаних и броја студената који су мастерирали. За прикупљање и анализу података који су неопходни за процену квалитета у свим областима самовредновања, Департман користи постојећу инфраструктуру Факултета, што омогућава редован и систематичан приступ обради релевантних информација.

У циљу унапређивања квалитета наставе, Департман за социологију на крају сваког семестра реализује анкетирање студената на мастер студијама, наставника и сарадника о квалитету наставног процеса, као и анонимне анкете студената о квалитету рада наставника и сарадника. Поред тога, студенти завршних година студија изјашњавају се путем анкете о квалитету студијског програма.

Ради добијања повратних информација о стеченим компетенцијама студената који су завршили Мастер академске студије социологије, спроводи се и анкетирање послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, бивших студената, као и других релевантних организација и институција. На основу добијених резултата врши се усклађивање и даљи развој студијског програма у складу са потребама тржишта рада.

Крајем 2025. и почетком 2026. године Департман за социологију реализовао је истраживање о релевантности исхода учења и усклађености студијског програма са потребама праксе кроз сагледавање искустава послодаваца који запошљавају дипломиране студенте овог програма. Истраживање је спроведено са циљем да се утврди да ли су послодавци који запошљавају социологе и примају их на стручну праксу задовољни њиховим компетенцијама. Добијени налази ће послужити као основ за усклађивање образовног програма на Департману за социологију са захтевима тржишта рада и потребама послодаваца. Резултати истраживања су показали да су послодавци који запошљавају социологе и примају студенте социологије на стручну праксу генерално задовољни њиховим компетенцијама, о чему сведочи одговор свих испитаника да би у будућности у својој институцији/организацији/компанији запослили кандидата са дипломом социолога. На основу искуства у раду са социолозима, међу компетенцијама, послодавци истичу ширину у разумевању друштвеног система, а од вештина посебно комуникационе вештине. Са друге стране, већина послодаваца сматра да се широко знање слабо примењује у конкретним радним ситуацијама и да социолозима у образовању недостају практична знања и вештине (спровођење истраживања, израда пројеката, педагошке вештине, итд.) и да би на том плану требало порадити. Генерално, како се социолози запошљавају на врло различитим радним местима, спектар препорука који смо добили од послодаваца је широк, па је сваки послодавац давао оне сугестије за допуне у образовању социолога које су у складу са потребама његове установе.

На основу добијених налаза истраживања, формулисане су следеће препоруке које би могле допринети јачању интеграције социолошке струке у тржиште рада:

1. Увођење нових обавезних или изборних предмета на ОАС и МАС социологије који би се тицали јавних политика и функционисања правних аспеката друштвеног система;
2. Увођење додатних наставних садржаја у постојеће предмете како би се студенти боље упознали са релевантним законским оквирима у области којом се предмет бави;

3. Проширивање наставних садржаја који студентима омогућавају боље разумевање функционисања цивилног друштва, система социјалне заштите, индустријског сектора и улоге социолога у овим областима.
4. Укључивање студената социологије у истраживања које спроводе Департман за социологију и Центар за социолошка истраживања;
5. Увођење курсева о изради истраживачких пројеката.

13. децембра 2025. године, у просторијама Филозофског факултета у Нишу одржана је фокус-група са алумнистима Департмана за социологију. Разговор је вођен на четири планиране групе тема:

- Искуства са тражењем посла након студија (колико дуго су били без посла, како су дошли до првог посла и да ли је тај посао био у струци, значај неформалних канала и пракси за долажење до посла);
- Искуства на пословима које су радили (где су, када и колико дуго радили, у чему се састојао њихов посао, да ли су били задовољни, како процењују задовољство послодавца њиховим радом, која знања и вештине са студија су им биле најкорисније, која знања и вештине су им биле неопходне а нису их стекли на факултету);
- Препоруке колегама које студирају (како се за време студија додатно припремати за посао, како на најбољи начин представити своју експертизу, шта је од пресудног значаја за запошљавање);
- Препоруке за побољшавање студија (која знања и вештине им недостају а сматрају да могу да се добију на студијама, да ли би препоручили неки нови или другачији начин наставе, да ли имају конкретне предлоге за ажурирање садржаја појединих предмета).

Добијени су значајни резултати који ће послужити за унапређивање квалитета студијског програма, а конкретни предлози учесника фокус-групе у циљу боље опремљености свршених студената социологије за тржите рада су:

- Обезбеђивања могућности за (неплаћено) радно искуство студентима, пошто код послодаваца у одређеним областима постоји обавезан захтев за тим (у неким случајевима се тражи радно искуство од најмање годину дана). Предлог: ангажовање студената у оквиру активности Центра за социолошка истраживања и издавање формалних потврда о томе.
- Радионице за писање CV и симулација интервјуа за посао, где би се заинтересованим студентима указало на најбоље начине припреме за ту врсту разговора, превазилажење страха од јавног наступа, као и на најоптималније начине самопредстављања потенцијалним послодавцима.
- Упознавање студената са законским оквиром и прописима везаним за одређене области у којима се запошљавају социолози, како због познавања нормативног оквира, тако и због, барем базичних, увида у правнички начин формулације делокруга посла, радних обавеза, права запослених, итд.

- Организовање гостовања алумниста који су у радном односу који би студентима пренели искуства рада у областима у којима су професионално ангажовани
- Упознавање студената са софтверским пакетима чије се познавање у великом броју случајева подразумева – *MS Office* (или слични канцеларијски алати), *Google Suit*, а за оне који би били запошљени у истраживачким или саветодавним агенцијама: *SQL* и *R*.
- Упознавање студената, посебно оних који планирају да раде у просвети, са начелима и праксама инклузивног образовања. Према наводима учесника фокус-групе, постоји несразмера између институционално прокламованих циљева инклузије и реалних капацитета запослених у образовању за њихову практичну имплементацију, посебно у погледу рада са децом са посебним образовним потребама и другим маргинализованим групама ученика.
- Радионице/семинари за писање пројеката с обзиром да се од запослених у различитим областима све чешће тражи да обезбеде финансирање кроз пројектну форму.
- Укључивање предмета на студијама (или модификација постојећих курсева) који би укључивали стицање организационих/менаџерских вештина.
- Укључивање предмета који би свршеним студентима социологије обезбеђивали проходност за едукацију из области психотерапије (тренутно социолози морају да полажу диференцијалне испите).
- Радионице/семинари о употреби вештачке интелигенције као алата за повећање продуктивности.

Департман за социологију такође континуирано и систематски прати примедбе и сугестије студената, наставника и сарадника, на основу чега предлаже мере за отклањање уочених недостатака и даље унапређивање квалитета наставног процеса.

У циљу самовредновања и прикупљања релевантних података о обезбеђивању квалитета у свим областима које су предмет овог процеса, чланови Департмана за социологију остварују активну сарадњу са страним високошколским установама и периодично врше поређење са мастер студијским програмима за социологију који се реализују у тим институцијама (на страним високошколским установама).

Вишегодишња пракса Департмана за социологију јесте организовање различитих наставних, а нарочито научноистраживачких активности са партнерским страним високошколским установама у оквиру [Центра за социолошка истраживања Филозофског факултета Универзитета у Нишу](#). Том приликом размењују се искуства и информације о примерима добре праксе у области креирања студијских програма, образовања студената и спровођења друштвених истраживања.

Током процеса самовредновања и обезбеђивања квалитета Мастер академских студија социјалног рада, чланови Департмана руководе се [Правилником о мастер академским студијама Филозофског факултета Универзитета у Нишу](#), којим се уређују питања у вези са реализацијом студијских програма мастер студија на Факултету. Такође,

континуирано се прати и проверава спровођење утврђене [Стратегије обезбеђења квалитета Филозофског факултета Универзитета у Нишу](#) на Мастер академским студијама у складу са [Акционим планом за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета 2024/2025 до 2026/2027 на Филозофском факултету Универзитета у Нишу](#).

Током поступка самовредновања и обезбеђивања квалитета, Департман за социологију прати и оцењује реализацију утврђене стратегије квалитета у складу са усвојеним планом и програмом рада. Ради постизања предвиђених стандарда квалитета примењује се систем подстицајних и корективних мера којима се обезбеђује одговарајући ниво нивоа квалитета рада. На почетку сваке школске године, чланови Департмана за социологију преиспитују постојеће стандарде и унапређују процедуре за обезбеђивање квалитета наставног, научноистраживачког и стручног рада, прикупљајући податаке о квалитативним и квантитативним показатељима мастер студијског програма. На крају сваке календарске године врши се сумирање, анализа и разматрање прикупљених података који се односе на квалитативне и квантитативне показатеље квалитета рада у свим областима обухваћеним процесом самовредновања. На основу тих анализа, сви чланови Департмана достављају управи факултета и надлежним стручним телима факултета извештаје о свом наставном и научноистраживачком раду на Мастер академским студијама. Поред тога, припрема се и доставља план рада за наредну годину, који обухвата и предлоге мера усмерених на даље унапређивање квалитета студијског програма.

Студенти Мастер академских студија активно учествују у праћењу и процени квалитета студијског програма и извођења наставе путем анонимних семестралних евалуација. Анкетирање је усмерено на процену квалитета наставног процеса по појединачним предметима и обухвата ставове студената о квалитету наставе, наставних материјала, објективности оцењивања, као и о раду наставника и сарадника. Студентска евалуација се спроводи електронски, приликом пријаве испита. Након обраде података, резултати анкетирања објављују се на интернет страници Факултета, а Центар за унапређивање квалитета, односно Комисија за контролу и унапређивање квалитета Филозофског факултета припрема извештаје о резултатима вредновања и самовредновања. Резултати самовредновања Департмана за социологију су јавно доступни и са њима се наставници и сарадници упознају путем стручних органа, док се студенти информишу преко студентских организација. Извештај о резултатима вредновања квалитета студијског програма и наставног процеса на Департману за социологију усваја Наставно-научно веће Филозофског факултета.

6) SWOT анализа:

+++ високо значајно, ++ средње значајно, + мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
- Департман за социологију обезбеђује континуирано спровођење активности усмерених на очување и унапређивање квалитета Мастер академских студија социологије. +++ - Постоји развијена инфраструктура за систематско праћење и унапређивање квалитета Мастер академских студија, које се реализује кроз рад Центра за унапређење квалитета, Комисије за унапређење квалитета и радних група. +++ - Департман је усмерен ка усаглашавању Мастер академских студија социологије са Стратегијом унапређења квалитета студија истог академског нивоа других престижних високошколских установа у земљи и иностранству. +++ - Департман обезбеђује транспарентност резултата анкетирања студената Мастер студија социологије, који су јавно доступни. +++ - Успостављен је онлајн систем за спровођење анкетирања студената. +++ - Континуирана реализација активности везаних за унутрашњу проверу квалитета мастер студија коју реализује Департман током читаве године. +++ - Департман располаже релевантним повратним информацијама од стране послодаваца о компетенцијама дипломираних студената. +++	- Не постоји администратор Центра за обезбеђивање квалитета који би се бавио искључиво питањима квалитета (таква пракса постоји на неким факултетима) ++ - Недовољна мотивисаност једног броја студената на Мастер академским студијама социологије за завршетак студија. ++
Могућности	Опасности
- Наставити развој система за спровођење анкета кроз увођење аутоматизованих начина прикупљања података. ++ - Проширити обим академске размене са другим високошколским институцијама. ++ - Подстицати и унапређивати директну комуникацију између студената и	Оптерећеност чланова Департмана многобројним наставним, научно-истраживачким и ваннаставним пословима може да угрози благовремену реализацију планираних активности у области обезбеђивања квалитета које захтевају континуитет и ефикасност у раду. ++

наставника ради побољшања квалитета наставе и наставних садржаја. +++ • Унапређивање непосредне комуникације мастераната, професора и управе факултета у погледу унапређивања квалитета наставе и наставних садржаја, посебно у случају када је потребно прилагодити наставни процес специфичним потребама студената (особе са инвалидитетом или тежим болестима; студенти у радном односу; одржавање трудноће и слично). +++ • Обезбедити и развијати могућности за даљи професионални развој најуспешнијих дипломираних студената Мастер академских студија кроз активно укључивање у различите пројекте и научноистраживачке активности. +++	• Недовољна мотивисаност поједних субјеката (послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, дипломираних студената и др.) да учествују у анкетирању и другим активностима Департамента. ++
---	---

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

На основу описаног могло би се констатовати да је већина захтева Стандарда 14 испуњена. Мере и активности које би могле унапредити систематско праћење и периодичну контролу квалитета Департамента за социологију Филозофског факултета у Нишу односе се на:

- Оснаживање механизма за непосреднију и ефикаснију комуникацију студената, професора, управе факултета и стручних служби у циљу унапређивања квалитета наставе и студирања;
- Унапређивање механизма за редовно прикупљање повратних информација од послодаваца, алумни студената, представника Националне службе за запошљавање и других релевантних установа и организација о компетенцијама дипломираних студената и могућностима њиховог запошљавања;
- Континуирано праћење функционисања система обезбеђивања квалитета и његово унапређивање кроз примену савремених метода и техника за прикупљање и обраду података;
- Подстицање и развијање свести наставника, сарадника и студената о значају сталног праћења и периодичне евалуације квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.

II ТАБЕЛЕ И ПРИЛОЗИ

1. Списак табела и прилога уз Извештај о самовредновању

Табеле и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Табеле и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Прилог 5.2.2. План извођења наставе и распоређивања наставника и сарадника на студијским програмима свих нивоа студија Филозофског факултета Универзитета у Нишу у академској 2025/2026. у пролећном семестру

Прилог 5.3.2. Извештај о раду за 2024

Табеле и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Табеле и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Табеле и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Табеле и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.26. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби (Упитник 1 и Упитник 2)

Табеле и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Табеле и прилози за стандард 13:

Прилози: Учесће студената у самовредновању и провери квалитета

Прилог 13.1. Списак студената чланова Наставно-научног већа Филозофског факултета у Нишу

Прилог 13.2. Списак студената чланова Савета Филозофског факултета у Нишу

Прилог 13.3. Списак студената чланова Комисије Центра за унапређење квалитета Филозофског факултета у Нишу

Табеле и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе